

KU R

KULTTUURIALAN JULKAISU 2012

JULKAISIJA:

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu

PÄÄTOIMITTAJAT:

Essi Hietanen

Aleksi Pohjola

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA:

Kati Koivunen

TOIMITUSSIIHTEERIT:

Anna-Mari Lämsä

Vilma Niskala

Mikko Shemeikka

Nina Tuomainen

TOIMITTAJAT:

Viestinnän toisen vuosikurssin opiskelijat

TAITTO:

Kuvataiteen toisen vuosikurssin opiskelijat

GRAAFINEN SUUNNITTELU:

Kuvataiteen toisen vuosikurssin opiskelijat

TAITON OHJAAJA:

Jari Penttinen

KANNET:

Laura Tiitto

PAINOS:

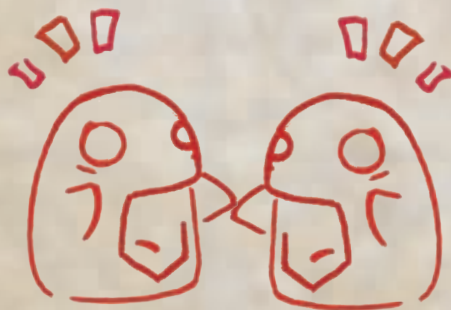
2000 kpl

PAINOPAikka:

Forssa Print

SISÄLLYSLUETTELO

Tekijätiedot	2
Pääkirjoitukset	3
Seitsemänsadan kilometrin kulttuurishokki	4
Kolumni: Minne ihmeen Tornioon?	5
Intohimona shoppaus	6
Opas miehekkääseen shoppailuun Tornio-Haaparannalla	8
Maapallo ei ole litteä	10
Historiallinen Tornio	12
Saanko hampurilaisen?	14
Luulaja - vetovoimainen urbaaniviidakko	16
Vauhdinurmaa kokemaan koskeen	18
Kämpäkavereista ystäviksi	20
Samassa lähtöruudussa	22
Testi: Mikä media-alan stereotyyppi olet?	23
Animaatiossa kiehtoo liikkeen taika	24
Medianomikin työllistyy	26
Tartu tilaisuuksiin	28
Disainereilta lappilaista taidetta	30
Taiteen taitajat	31
Kulttuuri-instituutti avaa ovet työelämään	32
Findie-tuotannot kukoistavat Torniossa	34
Ei hetkeäkään hukattavana	35
Arktiset Tulet leimuavat Lapissa	36
Pöytälaatikosta valkokankaalle	38
Musiikkimiesten tarina valkokankaalla	40
Valtavirran tuolla puolen	42
Rajoja ylittävää toimintaa	44
Golfia moneen lähtöön	45
Kohti valoisaa tulevaisuutta	46
Opintotuen armoilla	48
Koulu ja kaupunki ovat liikunnan asialla	50
Uudistunut Kiiski hehkuu väreissä	52
Kolumni: Lehtityössäkin pärjää asenteella	53
Kahvilakulttuuria metsästäjänä	54
Kadonneen elokuvateatterin metsästäjät	56
Sarjakuva	57
Yhteishakutiedot	59

Kuvitus: Elina Hollanti

Taitto: Eeva-Maria Korhonen-Jokinen

KOULUTUKSEN LAATU ON TURVATTAVA POHJOISESSA

Opetusministeriö julkaisi ammattikorkeakoulujen aloituspaikkojen alustavan leikkauslistan syksyllä 2011. Kovimmat leikkaukset olisivat tulossa Kemi-Tornion ammattikorkeakouluun. Ministeriön perustelut ovat kovin virkamiesmäiset: Alueen muuttoliikenne sekä väestönrakenne syntyvyyskäyrineen eivät tue ammattikorkeakoulun edellytyksiä Meri-Lapin alueella.

Tähän ei Meri-Lapin alue ole suostunut. Yksi strategia kamppailussa koulumme puolesta on ollut näkyvyys mediasa. Suomen suurimmat mediat ovat vierailleet vuoroillaan koulullamme tekemässä juttuja. On kirjoitettu yleisönosastoille, on kerätty adressi, on järjestetty iso mielenosoitus. Koulumme on todella näkynyt mediassa tänä syksynä ja se on oppilaiden ja henkilökunnan aktiivisuuden ansiota.

Meri-Lappi on virkeä alue, jonka vetovoima on parantunut vuosi vuodelta. Tornion ainutlaatuinen yhteistyö Haaparannan kanssa on valtti, jota sietäisi tulla ihmettelemään Helsingistä asti. Lisäksi Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu sijoittui vuonna 2010 tehdyssä ammattikorkeakoulujen laatuvertailussa parhaimpaan kolmannekseen, jättäen taakseen monet etelän koulut. Ilmeisesti nämä tilastot eivät paina opetusministeriössä mitään, vaan Lappi näyttää Helsingistä käsin periferiana, joka halutaan ajaa alas.

Täällä pohjoisessa elää samanlaisia ihmisiä, samanlaisten tarpeiden kanssa kuin etelässä. Korkeatasoinen koulutus on turvattava myös pohjoisessa, jotta osaajia ja ammattitaitoisia ihmisiä riittäisi myös tänne. **Jos tällä alueella ei toimi omaa korkeakoulua, ei pohjoisen työelämän tarpeisiin riitä ammattitaitoisia osaajia.** Pohjois-Suomen hidas alasajo on anteeksiantamatonta eikä palvele tasa-arvoista ja kehittyvää Suomea. Sitä Suomea, jonka takana myös valtiovalan tulisi seisoa.

Minä olen ylpeä jokaisesta tämän lehden tekoon osallistuneesta. Minä olen ylpeä jokaisesta Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun opiskelijasta, opettajasta sekä hallinnon työntekijästä, jotka ovat näyttäneet ennen näkemätöntä taistelutahtoa tärkeän asian puolesta. Olen ylpeä kotijuuristani ja uskallan ylpeästi sanoa, että olen opiskellut Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa. Uskon vakaasti, että näihin arvoihin voidaan tukeutua ja että Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu kouluttaa ylpeitä, ammattitaitoisia ja arvostettuja työntekijöitä työelämän haastaviin tarpeisiin myös tulevaisuudessa.

Aleksi Pohjola
Päätoimittaja

PIENI SUURI KAUPUNKI

Muistan sen tunteen, kun muuttoauto kurvasi opiskelija-asuntoni pihalle. Koulu, ystävät, paikkakunta – paljon uutta edessä. Silti täytyy myöntää, että pieni epäilyksen siemen iti minunkin päässäni. Muuttoauton nokka ei nimittäin osoittanutkaan suunnitelmieni mukaisesti kohti etelää, vaan Peräpohjolan pientä paikkakuntaa.

Pian epäluuloni kaikkosivat, kun arki uudessa kodissa lähti rullaamaan. Muuttolaaatit tyhjentyivät, kurssit käynnistyivät ja naamakirja täyttyi uusista ystävistä.

**Jopa silloinkin, kun lunta
tuiskusi vaakasuorassa,
Tornio tuntui kodilta.**

Ei kannata siis ahdistua, sillä Torniolalla on paljon tarjottavaa. Esittelemme Krenkku 2012 -lehdessä kattavasti alueen koulutus- ja kulttuuritarjontaa. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelmassa voit suuntautua joko monimediaviestintään tai teostuotantoon. Monimediaviestintä onkin koulumme vetonauloja, sillä näin kattavasti sitä ei juuri muualla pysty opiskelemaan. Teostuotannosta kiinnostuneille esittelemme muun muassa koulumme lyhytelokuvatuotantoa. Krenkku 2012 ei unohda myöskään kuvataiteen opiskelijoita – heille tarjoamme animaatiota sekä alan suuntausvaihtoehtojen esittelyä. Ja jos tulevat uranäkymät ovat vielä sumuverhon peitossa, voit testata itsesi hulvattomassa media-alan stereotyyppitestissä!

Myönnetään, että ensivaikutelma Tornion kulttuuritarjonnasta ei ole päättäväisä. Isojen kaupunkien tapaan tapahtumia ei tarjoilla hopeavadilla, mutta kiviä kääntämällä voi löytää varsin mielenkiintoisen kattauksen. Esimerkiksi rajan toisella puolella sijaitseva Haparanda Station on tutustumisen arvoisen kohde. Urheiluharrastuksia Tornioista myös löytyy, aina jalkapallosta frisbeegolfiin. Yllytyshulluille on tarjolla jopa koskenlaskua! Kun nälkä yllättää, voit napata vinkit hampurilais- sekä kahvilakulttuuriarvosteluistamme.

Paikkakunnan pienuutta voi hetkellisesti lievittää myös reisaamalla. Rajaläheisyyden vuoksi ulkomaille pääsee vaikkapa päivittäin. Tiesitkö muuten, että Luulajaan on Tornioista yhtä pitkä matka kuin Ouluun? Tai miltäpä Seskarön eksoottinen tulijuhla kuulostaa? Jos kulttuurishokki vinkeistä huolimatta pääsee yllättämään, lukaise seuraavilta sivuilta lisää kohtalokemuksia.

Essi Hietanen
Päätoimittaja

Kuva: Anna-Mari Lämsä
Taitto: Eeva-Maria Korhonen-Jokinen

SEITSEMÄNSADAN KILOMETRIN KULTTUURISHOKKI

Teksti ja kuvat: Petri Niemelä

Taitto: Anssi Paaso

KULTTUURISHOKKI KOTIMAASSA?

Kädet tärisevät, hiki virtaa, sydän hakkaa. Kaikki tuntuu niin uudelta ja erilaiselta, jopa pelottavalta. Mitään tuttua ja turvallista ei näy missään. Aikaisempi kotikaupunki on nyt silmiesi takana muistoissasi ja edessä näkymääsi aukeaa täysin vieras paikka. Olet saapunut Tornioon.

Suomi on pieni mutta pitkä maa. Etelän metropolien ja pohjoisen tunturikylien välille mahtuu enemmän tai vähemmän outoja murteita ja tapoja. Voiko kulttuurishokkia silti syntyä omassa kotimaassa?

UUTENA KASVONA TORNIOSSA

Vilma Siiki istuu pöydän toisella puolella. Huone on täynnä purkamattomia muuttolaitikoita. Siiki on muuttanut Helsingistä Tornioon opiskelujen perässä. Kuitenkin hän on kuin kotoaan Torniossa. Useamman keran poikaystävänsä perässä Torniossa käynyt Siiki ei sano kärsivänsä kulttuurishokista, vaikka muutos Helsingistä Tornioon on suuri.

- Ei ole tullut kulttuurishokkia, vaikka on erilaista kuin Helsingissä, Siiki toteaa.
- Tornio on pieni paikka. Täällä esimerkiksi törmää tuttuihin paljon helpommin kaupoisia, kuin Helsingissä, Siiki jatkaa. Siikin mukaan myös tarjonta on Tornion seudulla yllättävän hyvää. Varsinkin viereinen Ruotsi tekee paikasta jo yksinään hyvin eksoottisen.

Ehkä suurimpana muutoksena Siiki kuitenkin pitää julkisten kulkuneuvojen puutetta Torniossa. Varsinkin kaupungin sisäisen joukkoliikenteen puutteen Siiki kokee oudoksi.

- Onneksi on sentään pyörä mukana, Siiki naurahtaa.

Ensimmäisen vuoden opiskelija Vilma Siiki on sopeutunut hyvin Tornioon.

Myös toinen Helsingistä Tornioon muuttanut opiskelija, **Maria Kursula**, on samoilla jäljillä. Kolmannen vuoden opiskelijana Kursula on jo ehtinyt tottua Torniossa elämiseen.

- Opiskelujen alussa meinasi olla hieman koti-ikävä. Kuitenkin esimerkiksi hyvät kaverit Torniossa kuitenkin auttoivat sopeutumaan, Kursula kertoo. Positiivisena asiana Kursula taas pitää Tornion pienuutta. Tä-

ten paikasta toiseen liikkuminen käy kätevästi pyörällä tai jalan. Helsinkiin verrattavaa kauppojen vähyyttäkin Kursula ei pidä negatiivisena asiana.

- Rajalla -kauppakeskus on hyvä. Sieltä saa lähes kaiken mitä täällä tarvitsee, Kursula toteaa.

KULTTUURISHOKKI ON YKSILÖKYSYMYYS

Onko siis olemassa Suomen sisäistä kulttuurishokkia, vai olenko löytänyt vain hyvin ympäristöön sopeutuvia ihmisiä? Ammattikorkeakoulun ja koulutuskuntayhtymä Lappian kuraattori **Maria Sipilä** mukaan asiat ovat melko paljon yksilöistä kiinni.

- Riippuu monesta asiasta, kuten tuleeko Tornioon yksin ja kuinka pitkä matka kotipaikkaan on, Sipilä kertoo. Sipilän mukaan kuitenkin joitakin tapauksia lievistä kulttuurishokista on tullut ilmi.

Jos shokki pääsee siis yllättämään, kannattaa ottaa rohkeasti yhteys kuraattoriin tai keskustella asiasta ystävien kanssa. Kohtalotovereita varmasti löytyy.

Kulttuurishokki on siis mahdollista saada sivistyneen länsimaan, kuten Suomen sisällä. Pitkään maahan mahtuu paljon erilaisia ihmisiä ja tapoja. Shokki voi tuntua liioitellulta termiltä, koska tässä tapauksessa ei ole kyseessä siirtymistä kehitysmaasta metropoliin. Ihminen on kuitenkin sopeutuva laji ja jokainen meistä on yksilö.

Maria Kursula löytää Rajalla-kauppakeskuksesta lähes kaiken tarvitsemansa.

KOLUMNI: MINNE IHMEEN TORNIOON?

Kun postilaatikooni ilmaantui paksu kirje, jonka sisältö paljasti minun olleen tarpeeksi pätevä opiskelemaan viestintää Torniossa, olivat tuntemukseni sekavat.

Uusi opiskelupaikka mielenkiintoisella alalla sai minut täyteen intoa, jonka kuitenkin lannisti mieleen salakavalasti hiipivä kysymys. ”Mitä Torniolle on minulle tarjottavaa? Eihän siellä ole muuta kuin Haaparanta!”

Muutto Rovaniemeltä huomattavasti pienemmälle paikkakunnalle oli jännittävä, jopa hieman pelottava askel. Kaverit ja harrastukset jäivät Rovaniemelle. Pystyisinkö ehkä korvaamaan ne rajan yli tuoduilla halvoilla virvokkeilla sekä huonekaluilla? Päätin kuitenkin käydä viikonloppuisin kotikonnuilla viettämässä laatu-aikaa, sillä ”eihän siellä Torniossa tapahdu viikonloppuisin mitään.” Koulu alkoi ja ensimmäinen jännittävä havaintojani oli, että ensinkaan ollut ainoa ulkopaikkakuntalainen luokassani. Ryhmän il-

mapiiri oli alusta asti avoin ja ihmisiä oli helppo lähestyä. Uusia kavereita saikin ensimmäisten päivien aikana lisäillä Facebookissa ihan työksi asti.

Aikaa tuli vietettyä runsaasti luokan kesken. Pidimme illanistujaisia, kävimme kiertelemässä paikkoja ja tulipa siinä jokunen uusi harrastuskin aloitettua. Jo muutaman viikon sisään aloimme heitellä mauttomia ja siveetömiä vitsejä toisillemme, joka on toivottavasti osoitus kaverisuhteiden nopeasta tiivistymisestä. Yhä useampi viikonloppu menikin Tornion ihmeitä pällistellen. Alun epäilyt olivat väistyneet ja huomasin pitäväni kompaktista ja monipuolisesta kaupungista.

Ensimmäinen opiskeluvuosi oli ohi silmänräpäyksessä. Kesätyöpaikan nappasin sen suuremmista suruita Torniota. Kun luokkakaverit alkoivat pakata tavaroitaan etelään kesää varten, huomasin olevani tutun kysymyksen edessä. ”Mitä Torniolle olisi minulle tarjottavaa nyt?” Paikkakunnalle jäivät kaverit voisi nimittäin laskea yhden käden sormin eikä peukaloa edes tarvittaisi. Oliko kaupunki oikeasti elävä ja mahdollisuuksia täynnä, vai oliko kaikki ainoastaan kiinni ihmisistä ja toimivan ryhmähengen tuotosta?

Tornion kesä oli kuitenkin kaikkea muuta kuin pettymys. Tapahtumia

järjestettiin molemmin puolin rajaa sekä bussimatkan päässä Kemissä. Musiikkia tarjottiin festareiden muodossa aina pienemmistä baarifestareista suosittuun Twin City – kaupunkifestivaaliin. Tornion Teräsmieskisat sekä Haaparannan Classic Car Meet kokosivat myös ihmiset yhteen viettämään lämpimiä kesäpäiviä. Pyöräilyretket rajan molemmin puolin avarisivat seututuntemustani ja kyllähän rajan maisemat olivat varsin kilpailukykyiset maineeltaan ja kooltaan suurempiin kesäkaupunkeihin nähden.

Jos uudella paikkakunnalla viihtymiseen olisi olemassa yhtälö, sen muuttujina voisivat olla aktiviteettien tarjonta sekä ihmiset. Koko vuoden täällä vietettyäni voinkin todeta, että ensimmäisessä Tornio pärjää hyvin ja jälkimmäisessä vielä paremmin.

Mikäli nyt täytyisi matkustaa ajassa taaksepäin vastaamaan erälle nuorelle miehelle hänen päätään vaivaavaan kysymykseensä, kehottaisin häntä suuntaamaan uuteen opiskelukaupunkiinsa mieli avoinna ja oikealla asenteella. Näillä vinkeillä edellä mainitun yhtälön ratkaisu pysyy jatkossakin positiivisena.

Mikko Shemeikka

INTOHIMONA SHOPPAUS

Tositorin vaaterekit notkuvat opiskelijaystävällisesti hinnoiteltuja vaatekokonaisuuksia.

Lähdin noin vuosi sitten Turusta Tornioon opiskelemaan. Etelänvetelänä harrastuksiini kuuluu ykkösenä shoppailu. Jo itsessään muutto suuresta kaupungista pienempään kaupunkiin oli iso kulttuurishokki ja mietin monesti ennen muuttoa, että onko Tornio tarpeeksi tarjontaa minulle. Onneksi yllätyin positiivisesti: Tornio- Haaparanta alueella on erittäin hyvät shoppailumahdollisuudet.

RAJALLA – TORNION SYDÄN

Tornion keskustassa sijaitseva Pää Gränsen ostoskeskus on kaiken keskipiste. Ostoskeskuksesta löytyy tarjontaa ruokakaupasta ja kahviloista aina vaatekauppoihin asti. Kaiken huipuksi kaupat ovat auki myös sunnuntaisin, jos ei koulukiireiltä ehdi niin viikonloppuisin pääsee rentoutumaan.

– Meiltä saa henkilökohtaista palvelua, juuri sitä mitä asiakas haluaa, vaatemyyjä **Anu Koivisto** kertoo. Gina Tricot kuuluu suosikkikauppoihini, koska sieltä löydän kaiken tarvitsemi. Kaikki on edessä jo kauppaan astuessa. Pidän myös Veromodan ja Jack&Jonesin yhdistelmästä, koska sieltä löytyy tarjontaa myös miehille. Kauppakeskus on

helppo kohtaamispaikka opiskelijoille. Torniolainen **Elina Lavikainen** viihtyy ostoskeskuksessa, koska sieltä löytää kaiken tarpeellisen.

– Vietän mielelläni aikaa täällä ystäväni kanssa, koska täällä saa helposti ajan kulumaan.

KIRPPUTORIT – KAIKKEA EDULLISESTI

Jos rakastaa kaikkea vanhaa ja tykkää eri vaateyhdistelmistä, niin kannattaa suunnata kirpputoreille. Lähellä Rajalla ostoskeskusta löytää hyviä kirpputoreja. Kirpputoreilla on laaja valikoima sekä lasten että aikuisten vaatteita. Lisäksi löytyy huonekaluja ja kaikenlaista sisustukseen - tämä kaikki tietenkin hyvin edullisesti. Voin rehellisesti sanoa, etten ole Turussa törmännyt saman-

laisiin kirpputoreihin mihin täällä. Syynä se, että valikoima on niin suuri.

Opiskelijat suosivat kirpputoreja, koska se sopii heidän budjettiinsa.

– Meillä on monipuolinen valikoima ja kaikki hyvin edullista, **Leena Kotvio** kertoo.

HAAPARANTA – PAREMPI MIELI

Haaparannan puolella suunta on selvä, Skopunkten. Kyseisessä kenkäkaupassa on erittäin hyvät tarjoukset ja iso valikoima. Ostessa kahdet kengät saa toiset puoleen hintaan. Ostessa kolmet kengät saa yhdet niistä kaupan päälle. Jos pidät muodista, näihin kenkiin et tule pettymään.

Teksti: Yagmur Özberkan
Kuvat: Mikko Shemeikka
Taitto: Mika Hyvärinen

KICKS – KAUNEUTTA PULLOLLAAN

Muutettuani Tornioon kaipasin Stockmannin tapaista tavara-taloa tänne. Onneksi Rajalla-ostoskeskuksessa sijaitseva Kicks meikkiliike tyydyttää tämän tarpeen. Kaupasta löytyy paljon erilaisia merkkejä ja varmasti jokainen löytää omansa.

CANDY-WORLD – MAKEAN YSTÄVILLE

Shoppailupäivän loppuksi suuntaan yhteen maailman suurimmista karkkikaupoista - Candy Worldiin – herkuttelemaan. Karkkikauppa on jo itsestään nähtävyys Haaparannan puolella. Valtavan karkkivalikoiman lisäksi sieltä löytyy mahtava leikkipaikka lapsille, jonne aikuisetkin voivat päästä rentoutumaan, vaikkapa Ikea-reissun päätteeksi.

Haaparannan puolella sijaitseva Ikea vastaa opiskelijan kalustetarpeisiin.

OPAS MIEHEKKÄÄSEEN SHOPPAILUUN TORNIO-HAAPARANNALLA

Toisena shoppailijana toimin minä, 22 vuotias, miespuolinen medianomiopiskelija. Pakollisten ruoka-kauppakäyntien lisäksi teen ostoksia internetin välityksellä, koska siellä ei ole tungosta ja ostaminen käy helposti hiirtä klikkaamalla. Toisinaan on kuitenkin mukava jalkautua muun kansan sekaan kylille ja käydä ihan oikeissa kaupoissa. Tornion ja Haaparannan alueella on mielestäni paljon annettavaa myös kaltaiselleni satunnaishoppailijalle. Vapaa kulku Ruotsin puolelle antaa mahdollisuuden myös hieman erilaisille, jopa eksoottisille, shoppailuelämyksille. Ruotsin läheisyys näkyy myös kauppojen aukioloajoissa. Kaupat saavat olla auki sunnuntaisinkin ympäri vuoden. Jos Torniossa huomaa ilta yhdeksän jälkeen tarvitsevansa jotain kaupasta, on vielä tunti aikaa käydä hakemassa se Ruotsin puolelta, kiitos aikaeron.

Teksti: Juho Jaakkonen
Kuvat: Mikko Shemeikka
Taitto: Mika Hyvärinen

Skopunkten Haaparannalla tarjoaa ison valikoiman kenkiä edullisilla hinnoilla.

TAMPEREEN SÄÄSTÖTEX - KAIKKEA KAIKILLE

Monet suuntaavat Gränsenille ostamaan "kaikkea". Sitä samaa saa myös Torpin puolelta Säästötexistä. Samasta paikasta löytyy niin elintarvikkeet kuin rautanaulatkin sekä lähes kaikkea siltä väliltä. Kun moottoritietä Tornioon tullessasi ensin ihmettelet, sitten hätäännyt ja ajat liikenneympeyrästä suoraan, olet jo melkein "Tamppiksen" pihalla. Pimeälläkin paikka on helppo löytää kirkkaan valaistuksen avulla. Kaupan nimi on ihmetyttänyt monia. Mitä tekemistä Tampereella on Torniossa sijaitsevan kaupan nimessä? No, nimestä välittämättä sisään vaan. Tornioon opiskelemaan tulevan kannattaa ehdottomasti katsastaa tämä paikka. Säästötex on jaettu kahteen eri rakennukseen. Pienemmässä on harraste- ja lelupuoli ja tien toisella puolella, isossa rakennuksessa, kaikki muu. Isomman rakennuksen avara eteisosasto ei yllätä mutta kun menee syvemmälle kaupan uumeniin, saattaa tulla jännä "halpa-halli-filis", sillä käytävää riittää ja hyllyillä on mitä moninaisempia myyntiartikkeleita. Täältä saattaa muuten vähän isompikin opiskelijanköriläs löytää sopuhintaan päällelantavaa. Alakerran rautapuolen kaverit taas osaavat auttaa sinua, jos sinun täytyy esimerkiksi saada "se Ikean hylly" seinälle.

Texin harrastepuoli tarjoilee kattavan valikoiman pelejä ja pensseleitä. Tämä vinkkinä myös tuleville kuvataiteilijoille, jotka tarvitsevat taidetarpeita. Taidetarvikkeiden, leikkikalujen ja lautapeliensä lisäksi harrastepuolella myydään myös ottipelejä eli uistimia. Kalastushan on harrastus, joten uistheet ja muut kalavermeet on luonnollisesti tuotu harrastepuolelle.

IKEA - SISUSTUS KUNTOON

Ingvar-sedän kalustehalli muistuttaa olemassaolostaan jo kaukaa Suomen puolelta huomattavasti kissaa isompine kirjaimineen. Ruotsalainen kauppa, joka myy sisustamiseen, asumiseen ja kodinhoitoon liittyvää tavaraa, saattaa herättää epäilystä miehisessä mielessä, mutta aina ei kannata antaa epäilylle periksi. Myös opiskelija tarvitsee kalusteita ja muuta kämpillä hengailmiseen liittyvää. Jos ruotsin kieli ei niinkään

suju, on kaikissa tuotteissa myös suomenkieliset selosteet.

Aluksi asioiminen hehtaarihallissa saattaa vaikuttaa erikoiselta, kun heti sisälle tullessa pyydetään ottamaan telineestä mukaan lyijykynänpätkä, ostoslista ja paperinen mittanauha. Ruotsalaiset ovat ajatelleet, ettei kannata roudata kaikkea tavaraa erikseen joka osastolta pitkin kauppaa, vaan isommista tavaroista on esillä vain mallikappaleet. Niitä voi sitten mittoa sillä mittanauhalla ja merkata haluamansa tavarat ostoslistaan, minkä perusteella ne haetaan myymälän varastosta. Siellä varaston nurkassa, ihan perimmäisessä piilossa, on muuten poistonurkkaus, jossa on joskus ihan käypää tavaraa halvennetulla hinnalla. Ihan kaikkea ei sentään tarvitse hakea varastosta, sillä patjaa pienemmät tavarat voi noukkia mukaan jo matkan varrelta.

Ja sitä matkaahan myös on. Ikean kiertämisestä saisi helposti vaikka urheilulajin, sillä käytävää on parisen kilometriä ja se täytyy kulkea kokonaan. Et siis voi käydä vain pikaisesti yhdellä osastolla ja poistua kassan kautta, vaan sinun on kuljettava koko kompleksin läpi. Lisää vaikeusastetta saa menemällä paikalle viikonloppuna, jolloin voi väistellä ostoskärryjen kanssa arvaamattomasti liikkuvia kanssaihmisiiä. Kiireen kanssa Ikeaan ei kannata lähteä.

NETTO LÄGPRIS - SEKATAVARAKAUPPA

Netto on sijoitettu ovelasti vähän piiloon mutta sen löytää kun tietää mistä päin etsiä. Kun tulet tullin ohi ja käännyt Haaparannan puolella kolmannesta liikenneympeyrästä oikealle, pitäisi paikan jo näkyä. Jos et vielä huomannut, niin se on se keltalogoisen bensa-aseman vieressä oleva rakennus. Tämä matala maja on se paikka, mistä moni kantaa kotiin halpaa limsaa, energijuomaa ja karkkia. Itselläni on joskus mennyt hetki ihmetellessä sellaisia limsatölkköjä, mistä Suomessa ei ole edes kuultu. Virvoitusjuomat on kasattu lavoissa kaupan keskelle, mikä näyttää vähän pienemmässä liikkeessä suurelta määrältä. Suomalainen saattaa ihmetellä limonadien vieressä myytävän halvan oluen alhaista alkoholiprosenttia. Ruotsalaisissa ruokakaupoissa ei saa myydä yli 3,5 prosenttisia juomia. "Mellanöliä" vahvemmat täytyy hakea Systembolagetista.

Meininki Netossa on vähän sekatavarakaupamainen mutta pääpaino on elintarvikkeissa. Kruunuja ei tarvitse vaihtaa,

sillä täälläkin käyvät maksuvälineenä eurot. Asiointia helpottaa myös se, että tuotteiden hinnat on merkitty selkeästi sekä kruunu- että eurohinnoin. Kortilla maksavan kannattaa pitää mielessä, että Netossa korttimaksun alin euromäärä on noin 5€. Pienemmät ostokset on maksettava käteisellä tai sitten täytyy valita ostoskoriin sen verran tavaraa, että alaraja täyttyy.

Netossa harvemmin on tungosta, joten siellä käy mielellään. Ihan perus ruokakoria sieltä ei kannata lähteä hakemaan, vaan parhaimmillaan Netto näyttättyy kun haetaan jotain erikoisempaa elintarviketta. Ihmeellisten limsojen ja karkkien lisäksi voit löytää hyllyiltä esimerkiksi erilaisia tulisia kastikkeita.

TURKINPIPPURI - SHOPPAILIJAN NÄLÄNSAMMUTTAJA

Kaupoissa juoksentelu kasvattaa ruokahalua ja välillä kannattaakin pysähtyä syömään. Sekä Torniossa että Haaparannalla on kiitettävästi erilaisia ruokapaikkoja, joista nälkäinen vaeltaja saa murua rinnan alle. Henkilökohtaiseksi suosikikseni on muodostunut Tornion keskustassa sijaitseva Turkinpippuri, joka on perinteinen kebab-pizzeria. Sieltä tilattu pizza ei varmasti jätä nälkäiseksi ja sen saa yleensä myös kohtuullisen nopeasti. Paikan eräänlaisiin erikoisuuksiin lukeutuvat jättipizza, joka ei mahdu läpi ovesta ja kasvissyöjille sopimaton Beef pizza, jossa on täyteenä kaikki lihat. Jättipizza on muuten hyvä valinta vaikkapa kavereiden kanssa jaettavaksi. Ja kuten edellä mainitsin, saa "Pippurista" myös kebabia. Tähän väliin vinkki sinulle, joka mietit tiskillä tilaatko kebabrullan vaiko mahdollisesti pitakebabin. Ota se rulla. Pitaleipään tehty kebabannos on mahdoton syödä, koska puolet tavarasta löytyy hyvin pian rinnoksilta. Ehkä joku taitava on joskus onnistunut syömään sen sotkematta mutta itse en siihen ainakaan kyennyt.

Jos hakeudut Turkinpippuriin viikonloppuillana, esimerkiksi baarien sulkemisaikaan, et varmasti ole ainoa paikallaolija. Kannattaa siis varautua siihen, että murkinaa joutuu jonottamaan hetken. Arkisin väkeä ei ole jonossa pihalle asti.

MAAPALLO EI OLE LITTEÄ

Vanha viisaus kuuluu, että matkailu avartaa. Jo kauan sitten löytöretkeilijät avarsivat, eivät pelkästään omaa maailmankuvaansa, vaan myös sen ajan kansalaisten ymmärrystä maailmasta. Maapallo ei ollutkaan enää litteä sen jälkeen, kun ensimmäinen rohkea merimies uskalsi purjehtia pelottomana kohti horisonttia. Ja kas kummaa, horisontissa ei odottanutkaan maailmanreuna, vaan uusia, mielenkiintoisia seikkailuja.

Maailma missä tällä hetkellä elämme, on pienentynyt. Ei kokonsa, vaan kulkuyhteyksien puolesta. Maailman toiselle laidalla matkaaminen taittuu nopeimmillaan reilusti alle vuorokaudessa. Uutiset leviävät maapallon jokaiseen kolkkaan silmänräpäyksessä ja se, missä ennen kesti kaksi viikkoa, on lyhentynyt päivään. Maapallo on pienentynyt, kansainvälistynyt sekä tullut konkreettisesti mahdolliseksi meille jokaiselle.

Tässä lehdessäkin on juttuja matkailusta. On reportaasi Luulajasta, Seskarösta sekä Kukkolankoskesta. Tornio on ikivanha kauppapaikka, joka toimii risteyskohtana niin etelään, länteen kuin pohjoiseenkin. Täältä on hyvä tehdä reissuja tuntemattomille alueille. Täältä on hyvä avartaa omaa maailmankatsomustaan. Ja jos ulkopaikkakuntalainen tulee Tornioon, on jo itsessään se oman maailmankuvan avartamista. Jokainen uusi paikkakunta, oli se pieni tai iso ja oli siellä vietetty aika lyhyt tai pitkä, vaatii sopeutumista ja avarakatseisuutta.

Nykypäivän yhteiskunta on kansainvälinen, eri kulttuurien ja tapojen sulatusuuni, missä kulttuurituntemus, ymmärtävyisyys sekä yhteistyö luo pohjaa kestäväälle, yli maantieteellisten rajojen ja eri kansalaisuuksien väliselle yhteistyölle. Matkailu on oiva keino lisätä omaa kulttuurisivistystään ja kartuttaa mielenkiintoisia elämäkokemuksia sekä tavata uusia ihmisiä. Kuten tämänkin lehden jutut osoittavat, aina ei tarvitse lähteä maapallon toiselle laidalle. Lähialueiltakin löytyy lukemattomia mielenkiintoisia paikkoja, joiden tavat ja kulttuurit poikkeavat siitä omasta tutusta ympäristöstä.

Matkailkaa rohkeasti, avartakaa omaa maailmankatsomustanne sekä nauttikaa elämästä. Tornio on oivallinen paikka aloittaa tämä koko elämän kestävä seikkailu, jonka ympärille on hyvä rakentaa mielenkiintoista elämää niin työelämän kuin vapaa-ajankin puitteissa. Suomi on iso maa, jossa riittää tutkimista moneksi vuodeksi. Ja kun Suomi on koluttu läpi, on jäljellä vielä lähes 200 valtiota ja miljoonia paikkoja minne mennä. Maapallo ei todellakaan ole litteä.

HISTORIAALLINEN TORNIO

Teksti: Juho Jaakkonen

Kuvat: Aleksi Pohjola

Taitto: Reino Munck

Pieneen pohjoiseen kaupunkiin tuleva ei välttämättä osaa aavistaakaan millaista historian havinaa se kätkee sisäänsä. Vanhana rajakaupunkina Tornio on nähnyt monenlaista Ruotsin vallan aikaisista kuninkaallisista Lapin sotaan. Tornioon tuleva kohtaa henkilökohtaisesti pitkän menneisyyden omaavia paikkoja, tiedosti hän sitä tai ei. Kävin jututtamassa aiheesta tutkija **Minna Heljalaa**, joka on perehtynyt alueen rakennushistoriaan. Otetaanpa siis pikakatsaus muutamaa mielenkiintoiseen kohteeseen.

MEDIATALO 1 - ENTINEN SEMINAARITALO

Nykyään Mediatlo 1:nä tunnettu seminaaritalo on aikojen saatossa nähnyt monenlaista käyttöä.

Kaikille Torniossa ammattikorkeakoulussa ja ammattiopistossakin opiskeleville tuttu Mediatlo 1 on seissyt paikoillaan jo vuodesta 1921. Tuolloin talo valmistui Tornion seminaaritaloksi, tarkemmin sanottuna naisseminaariksi. Siellä siis opetettiin nuoria naisia kansakoulun opettajiksi.

1926 nimi vaihtui Alakansakoulu seminaariksi ja kouluun hakijoille asetettiin liuta vaatimuksia: täytyi olla 17 vuotta täyttänyt, rokotettu, käynyt rippikoulun sekä ylemmän kansakoulun, omata soitannallisia taipumuksia sekä terve ruumiinrakenne.

Sotien aikana Mediatlo 1 palveli sotasairaalana. Talvisodan aikaan siellä hoidettiin suomalaisia rintamamiehiä ja jatkosodan vuosina sinne tuotiin Suomessa taisteleiden saksalaisjoukkojen haavoittuneita.

Rauhaisalla 1950-luvulla koulun nimi vaihtui jälleen, tällä kertaa keskikoulupohjaiseksi kansakoulunopettajia valmistavaksi oppilaitokseksi. Koulu muistetaan tiukoista rehtoreistaan, jotka vaalivat isänmaallista ja uskonollista seminaarihenkeä. Seminaaritalo sai olla ylhässä yksinäisyydessään mäen päällä 50-luvulle asti, jolloin sen viereen rakennettiin harjoituskoulu ja asuntola. Koulun yhteydessä oli myös urheilukenttä sekä iso puutarha, jota oppilaat hoitivat.

Vuonna 1967 ei oppilaitokseen enää otettu uusia oppilaita ja koulun toiminta loppui 1970-luvun alussa. Siitä eteenpäin rakennus näki monenlaista käyttöä, kunnes se 1990-luvulla valjastettiin ammattiopiston käyttöön. Tuolloin talo koki suuren remontin, jossa se muutettiin media-alan opetukseen soveltuvaksi. Nykyiset ammatti- ja ammattikorkeakoulun rakennukset ovat rakentuneet Mediatlo 1:n ympärille 1990-luvun aikana.

PIKKU-BERLIINI - AIKANAAN MUUTAKIN KUIN OIVALTAVA NIMI

Näkyvin muisto vanhasta Pikku-Berlinistä on keskustassa löytyvä saman niminen ravintola.

Varastoalue rakennettiin silloin toiminnassa olleen rautatieaseman läheisyyteen, sillä sieltä oli helppo kuljettaa materiaalia junalla. Varastoaluetta alettiin rakentaa 1942 ja urakka oli valmis varastotoimintaa palvelevan pistoraitteen valmistuttua 1943. Saksalaisten varastoalue käsitti 24 isoa ja 10 pienempää varastoparakkia sekä muutaman muun rakennuksen ja majoitusalueen. Pinta-alaltaan alue oli 24,4 hehtaaria, joka vuokrattiin VR:ltä ja Tornion kaupungilta.

Keskeltä kaupunkia löytyy ravintola, jolla on erikoinen nimi: Pikku-Berlini. Kyseessä on toki saksalaistyylinen pubi mutta nimellä on myös historiallista taustaa. Pikku-Berliniksi kutsuttiin jatkosodan aikana Torpin alueella sijainnutta saksalaisten sotilaiden varastoaluetta. Myös muualla Suomessa olleista saksalaisten tukikohdista käytettiin samaa nimeä.

Saksalaiset asuttivat Pikku-Berliiniä lokakuuhun 1944 asti, jolloin suomalaiset valtasivat alueen osana Tornion valtausta. Tornion valtaus taas oli osa Lapin sota, jossa suomalaiset joutuivat Neuvostoliiton painostuksesta kääntymään entisiä aseveljiään vastaan. Saksalaiset olivat ovelasti jättäneet Pikku-Berliinin varastoihin viinaa, joka toimi hyvänä jarruna suomalaisten sotatoimille. Sotasaalis oli välirauhansopimuksen mukaan luovutettava Neuvostoliitolle ja vaikka väkijuomia luovutettiinkin 25000 litraa, oli taistelukyvyttömiä suomalaisia alueen valtauksen jälkeen kahden pataljoonan verran.

Suomalaisten vallatessa alueen, sen nimeksi tuli Tornion Huoltokeskus, jona se pysyi vuoden 1945 kesään asti. Osa parakeista oli Jalkaväkirykmentti 1:n toisen pataljoonan käytössä vuoteen 1948 asti, jolloin pataljoona siirtyi Ouluun.

Nykyisin jatkosodan aikaisesta Pikku-Berlinistä ei ole jäljellä mitään. Suurin osa parakeista purettiin sotien jälkeen. Osa niistä huutokaupattiin ja viimeisetkin, kaupungin käytössä olleet kolme parakkia purettiin 1988. Pistoraidekin on purettu pois. Nykyään entisellä varasto-alueella on erilaisia teollisuuden yrityksiä. Näkyvin muisto menneestä onkin Pikku-Berliinin nimeä kantava ravintola, jossa voi vaikka käydä mietiskelemässä wanhon ajan tuopin ääressä.

HEDVIG ELEONORAN KIRKKO - MENNEIDEN AIKOJEN RELIIKKI

Vanhimpia, ellei vanhin, rakennus Torniossa on Suensaaressa sijaitseva Hedvig Eleonoran kirkko. Kirkon valmistuessa vuonna 1686 ei sen ympärillä

ollut muita rakennuksia, sillä puusta rakennettua kirkkoa haluttiin varjella muista rakennuksista mahdollisesti leviäviltä tulipaloilta. Torniossa riehui 1700-luvulla tuhoisia tulipaloja, joilta kirkko säästyi sijoittelunsa ansiosta.

Kirkon sekä sen vieressä olevan kellotapulin on suunnitellut ja rakentanut pohjanmaalainen Matti Joosepinpoika Härmä ryhmineen. Kirkko on rakennustavaltaan kolmiparinen tukipilarikirkko ja sellaisena maailman ainoa lajissaan. Kirkon sisätilat ovat taitavasti veistetyt ja siellä on myös taideteoksia, jotka ovat jo sinällään merkittäviä.

Kirkon varhaisvaiheisiin liittyy Ruotsin kuninkaan Kaarle XI:n vierailu 1694 katsomaan kuuluisaa keskiyön aurinkoa. Kuningas oli seuraamassa keskiyön aurinkoa kirkon tornista mutta vähän ennen keskiyötä lipui auringon eteen pilvi ja kuuluisa nähtävyys jäi näkemättä. Kuningas halusi palata uudelleen katsomaan aurinkoa, joten seuraavaksi vuodeksi kirkkoon rakennettiin korkeampi torni, jossa olivat niin kutsutut ”kuninkaan ikkunat” auringon näkemisen varmistamiseksi. Kuningas kuitenkin kuoli ennen kuin pääsi keskiyön aurinkoa näkemään.

Tälläkin hetkellä kirkko on remontissa, ei tosin kuninkaallisten, vaan peruskorjauksen takia. Kirkon katto ja perustus uusittiin vuosina 2008 - 2010 ja nyt on menossa ympäristön kunnostus sekä ulkoportaiden parantaminen esteettömän kulun varmistamiseksi.

Kun jonkin paikan näkee joka päivä, ei välttämättä tule mietittyä sen historiaa sen kummemmin. Torniossa ja sen lähialueilla olisi paljon muitakin kohteita, joilla on mielenkiintoista historiaa jos vain on kiinnostusta lähteä tutkimaan. Asiantuntijoiden ja asukkaiden kertomuksia sekä dokumentoitua tietoa paikoista kyllä löytyy niitä haluavalle.

Hedvig Eleonoran kirkko on seissyt paikoil laan jo 325 vuotta.

SAANKO HAMPURILAISEN?

Grillit ja pikaruokaravintolat tarjoilevat nykyään mitä erilaisimpia annoksia sipulirenkaista pihvisalaatteihin, mutta mitä kuuluu aivan tavalliselle hampurilaiselle? Mitä saa Tornio-Haaparannan ”snägåreillä” kun pyytää normaalia hampurilaista? Entä kummalla puolella rajaa hampurilaisenteon jalo taito hallitaan paremmin?

HESBURGER*

Hinta: 2€
Odotus: 5 sek.
Paino: 135g
Täytteet:
- Majoneesi
- Ketsuppi
- Suolakurkku
- Sipuli

Tornion Hesburgerissa ei ole syyskuu-
sena tiistai-iltana ainuttakaan asiakasta.
Kuten arvelinkin, näin iso ketju ei tar-
joa journalistiopiskelijalle hampurilaista
arvioitavaksi, joten maksan kaksi euroa
ja saan tuttuun sinivalkoiseen paperiin
käärityn paketin heti käteeni. Purilainen
on selkeästi ollut jo hyvän aikaa odotta-
massa valmiina, mutta on onneksi vielä
lämmin.

En muista koskaan syöneeni Hesbur-
gerissa aivan tavallista hampurilaista,
eivätkä odotukseni ole kovin korkeat.
Läpyskä on noin neljä senttiä korkea,
sämpylä pullamaista ja pihvi melko huo-
maamaton. Makua dominoi Hesburge-
rin kuuluisa kurkkumajoneesi, johon
olen itse ainakin vuosien varrella ehtinyt
tympääntyä. Välistä pitäisi löytyä myös
sipulia ja sinappia, mutta kumpikaan ei
ainakaan maistu.

Ainoan tähtensä Hesburgerin pihvilleipä
saa kuitenkin majoneesista, joka on kiel-
tämättä maineensa arvoinen tuote.

KALLES GRILL**

Hinta: 42kr
Odotus: 4 min. 20 sek.
Paino: 265g
Täytteet:
- Juusto
- Kastike
- Salaatti
- Tomaatti
- Sipuli

Kalles Grill sijaitsee aivan Haaparannan
keskustassa. Paikka on siisti, tilava ja vai-
kuttaa puutuoleineen ja -pöytineen oike-
alta ravintolalta. Kassan ainoa työntekijä
puhuu hyvää suomea, mutta ei uskalla
antaa ilmaista hampurilaista promootio-
tarkoituksiin.

Kallesin ravintolamaista linjaa pitää yllä
pöytään asti tuotu hampurilainen. Sämp-
pylöiden välistä löytyy iso kasa salaattia
ja suolakurkkuja, ja purilainen on levi-
tetty lautaselle niin, ettei sitä pysty syö-
mään kädestä. Suolakurkut ovat varsin
mainioita, mutta kastikkeen makua on
vaikea löytää.

Kokonaisuudessaan purilainen on var-
sin tavanomainen, joskin tuoreen salaa-
tin tuoma keveys on mukavaa vaihtelua
raskaille grilliburgereille. Kalles on lois-
tavalla paikalla ja ruokailuympäristönä
varsin mukava, mutta hampurilaisestaan
ravintola saa vain kaksi tähteä.

MEERIN GRILLI***

Hinta: 2,60€
Odotus: 4 min. 20 sek.
Paino: 370g
Täytteet:
- Salaatti
- Kastike
- Juusto

Meerin Grilli on Tornionlaakson le-
genda. Kuulin paikasta jo vuosia sitten
vaikka asuin satojen kilometrien pääs-
sä, mutten koskaan Torniossa asuessa-
nikaan ole testannut Meerin tuotteita.
Odotukset ovat siis korkealla.

Meerin juustopommi ei ole aivan omaan
makuuni, mutta alle kolmen euron ater-
iaksi tämä täyslihapihvihampurilainen
on varsin täyttävä annos. Hinta-laatu-
suhde ja suhteellisen nopea toimitus
jonosta huolimatta antavat Meerin ham-
purilaiselle kolme tähteä.

Max Hamburgare-kyltti on kaikille tor-
niolaisille tuttu näky, sillä sen erottaa
kaukaa Suomenkin puolelta. Ravintola
onkin ehkä suomalaisten keskuudessa
tunnetuin hampurilaispaikka Haapa-
rannan puolella, ja siksi se on arvostelu-
kierrokseni ensimmäinen pysäkki rajan
toisella puolen.

MAX****

Hinta: 42kr

Odutus: 5 min. 5 sek.

Paino: 265g

Täytteet:

- Kastike
- Sipuli
- Salaatti
- Suolakurkut

Maxiin mennessä tuntuu siltä kuin kävelisi 70-luvulla tehtyyn tietiselokuvaan, sillä ravintola on sisustettu retrohenkisesti oranssista pleksistä ja vaaleansinisestä muovista valmistetuilla kalusteilla. Kassalla ymmärretään suomea ja neljän minuutin odottelun jälkeen huudetaan Original Hamburgaren olevan valmis.

Maxia sanotaan usein Ruotsin Hesburgeriksi, mutta ketjujen myymillä hampurilaisilla ei ole mitään yhteistä. Maxin hampurilainen on paksu, melkein kaksi kertaa Hesburgerin hampurilaisen painoinen ja sisältää rapean salaatin lisäksi juuston ja jopa tomaattia. Purilainen on helppo syödä kädestä, sen koostumus on miellyttävä ja maku erittäin raikas. Maxin hampurilainen on ketjuravintolan tuotteeksi yllättävän hyvä, ja saa ainoat miinuspiirteensä paksusta ja jauhoisesta sämpylästä.

Mikäli baari-illan jälkeen jaksaa kävellä muutaman ylimääräisen minuutin, kannattaa yöpala hakea ehdottomasti Maxista. Palvelu on nopeaa öisinkin, ja ravintola on auki aamun pikkutunneille asti. Maxin perushampurilainen yllätti iloisesti ja ansaitsee neljä tähteä.

Frassesin kassaneidin kielitaito meinaa loppua kesken, kun kerron hampurilaisvertailustani. Pelkään jo, että sponsorihampurilaista on turha toivoa, mutta kun pyydän englanniksi yhtä hampurilaista arvosteltavaksi, vastaus on iloinen "Of course!". Saan käteeni kutsu-oletin, joka alkaa väristä ja vilkuttaa valoa kun annokseni on valmis. Kätevää!

FRASSES*****

Hinta: 69kr

Odutus: 4 min. 30 sek.

Paino: 225g

Täytteet:

- Majoneesi
- Salaatti

Frassesissa ymmärretään selkeästi pressin miellyttämisen tärkeys, sillä tarjottimellani komeilee kerrosateria ranskalaisilla ja juomalla, vaikka pyysin tavallista hampurilaista. Hampurilainen pysyy ilman paperikääreitä hyvin kasassa, ja sämpylä on nopea ja tuoreen tuntuinen.

On vaikea uskoa, että hampurilaisen välissä on pihvin lisäksi ainoastaan salaattia ja kastiketta, sillä maku on täyteläinen ja koostumus miellyttävä. Mikään yksittäinen täyte ei hallitse makua, mutta kaikki elementit erottaa toisistaan. Annos muistuttaa enemmän oikean ravintolan hampurilaista kuin pikaruokaa.

Vaikka Frasses huijasikin tarjoilemalla kerroshampurilaisen, ansaitsee vasta-
paistetulla sämpylällä varustettu herk-
kupurilainen täydet viisi tähteä.

Ainakin Umpitunnelista kotiutuvien matkalla on **Keskusgrilli** pakollinen pysähdyspaikka. Grilli on hyvällä paikalla ja tarjoaa ainakin kesäisin upean näköalan joelle.

Keskusgrillin purilainen on todella tuhti niin kokonsa kuin hintansakin puolesta. Annos painaa melkein puoli kiloa eikä

KESKUSGRILLI***

Hinta: 6€

Odutus: 4

min. 50 sek.

Paino: 415g

Täytteet:

- Kastike
- Tomaatti
- Juusto

todellakaan kaipaa lisukkeita rinnalleen, mutta jää makunsa puolesta keskiluokkaan. Mehevistä tomaateista ja kastikkeesta huolimatta hampurilainen on hiukan kuiva.

Keskusgrilli saa kolme tähteä lähinnä annoksen koosta ja täytävyydestä, tästä joukosta tavanomainen purilainen ei erotu edukseen eikä haitakseen.

SUMMA SUMMARUM

Kokonaisuudessaan Ruotsi voittaa tämän kilvan selkeästi. Vaikuttaa siltä, että Ruotsissa tavallinen hampurilainen on säilyttänyt arvonsa, kun taas Suomessa purilainen on vain listan täytteenä. Jos vertaa Suomen hampurilaistuotannon lippulaivaa Hesburgeria ja Ruotsin Maxia, on ero merkittävä. Frassesin tarjoamalle hampurilaiselle Suomen puolelta taas ei löydy pikaruokavastinetta lainkaan, ja monet illallisravintoloidenkin purilaiset jäävät tälle ruotsalaisketjulle toiseksi. Tornion Meerin Grilli ja Keskusgrilli tosin päihittävät Haaparannan Kalles Grillin. Grillimaailmassa tavallista hampurilaista osataan arvostaa siis Suomenkin puolella.

Teksti: Sara Wesslin
Kuvat: Juho Jaakkola,
Mikko Shemeikka
Taitto: Laura Ranta

LUULAJA - VETOVOIMAINEN URBAANIVIIDAKKO

Rankkaa opiskelurumbaa tasapainottaakseen olisi syytä muistaa avartaa maantietoaan ja rentoutua. Tornioista löytyy helpot liikenneyhteydet 130 kilometrin päässä sijaitsevaan Ouluun, mutta kuinka moni on hoksannut rajanaapurimme Ruotsin tarjoamat mahdollisuudet? Nimitäin: samaisen 130 kilometrin matkan Ruotsin nelostietä pitkin löytyy idyllinen satamakaupunki Luulaja. Luulaja on monipuolinen kaupunki, josta löytyy laajasti aktiviteettia opiskelijan kukkarolle.

Kaupunki tarjoaa jokaiseen makuun niin korkeakulttuuria ja viihdettä kuin myös huippu-urheilua. Lisäksi Luulajasta löytyy kattavat ostosmahdollisuudet. Keskustassa on tiiviisti paikallisia myymäläketjuja, ostoskeskuksia, ravintoloita ja muita huvitelupaikkoja.

- Pääsääntöisesti nuoret tulevat Luulajaan ostoksille. Lomailijan olisi myös syytä muistaa alueen muu tarjonta, koska moni ei taida huomatakaan kuinka rikasta kulttuuri- ja aktiviteettitarjontaa meiltä löytyy, muistuttaa Luulajan matkailukeskuksen koordinaattori **Lise-Lotte Wallin**.

VÄLITÖN YHTEYS LUONTOON

Keskustan tuntumasta, Nor Hamnista löytyy moderni Kulturens hus, jonka katon alta löytyy taidenäyttelyitä, kirjasto ja bistro-kahvila sekä kaksi konserttisalia. Luulajan kulttuuritarjonta keskittyy kätevästi saman katon alle, mutta toinen näkemisen arvoinen paikka sijaitsee lähituntumassa. Norrbottensteater esittää lähes joka viikonloppu teatteriesityksiä, joihin opiskelijana pääsee huokeaan hintaan.

Erämaa tarjoaa vauhdikkaita aktiviteetteja sekä antaa tilaisuuden myös luonnon rauhasta nauttimiseen. Kaupungin vilinästä on helppoa lähteä kalastus- tai vaellusreissulle

Norrbottenin luonnon helmaan tai kokea päätähuimaavaa koskenlaskua Råne-joella.

Kaupunki on vahvasti pystynyt säilyttämään yhteytensä mereen ja luontoon. Urbanin keskustaympäristön lisäksi matkailijalla on huomattavat mahdollisuudet nauttia erämaan maisemista sekä saariston välittömästä läheisyydestä, kertoo Wallin.

Talvisinkaan aktiviteettilomailijan riemu ei tule hyytymään, sillä Luulajan erämaa-alueella on mahdollisuus moottorikelkka- ja koiravaljakko-retkiin. Talviliikkuja Luulajan arktinen ympäristö tarjoaa elämyksiä revontulista kymmenien kilometrien mittaisiin jääreittikierroksiin

LUULAJA (RUOT. LULEÅ)

Kuningas Kustaa II Aadolf perusti kaupungin 1621
Asukasluku: 73 313 henkilöä
Asukastiheys: 40 asukasta/km.
www.visitluleå.se

Perämeren saaristossa. Luulajan ympäristöön löytyy kosolti opastettuja kierroksia ja retkiä erämaahan ja lähiseuduille.

SUOMALAISVERTA KAUKALOISSA

Luulajan urheilukeskukset ja kylpylät tarjoavat aktiiviliikkuja mahdoluuden kuntoilla lomansa aikana. Myös adrenaliinin huumaa etsivien penkkiurheilijoiden kannattaa suunnata Luulajan areenoille salibandya, koripalloa tai jääkiekkoa seuraamaan. Ruotsissa jääkiekon pääsarjassa, Elitserienissä pelaava Luleå Hockey tarjoaa jääkiekkokansalle kotiareenallaan sähköitä otteluita. Luleå Hockeyn pelissä on suomalaisellekin katsojalle kotoisuutta, sillä tällä kaudella joukkueessa pelaa myös suomalaisvahvistuksia, kuten maailmanmestari **Topi Jaakola** ja **Ville Viitaluoma**. Coop Areenalla pelattaviin otteluihin löytyy liput näppärästi netistä: halvimmillaan liput otteluihin maksavat 70 kruunua (noin 7,8 euroa).

Kulttuuri, extreme, ostokset ja historian tuulahdukset kulkevat käsi kädessä Luulajan tunnelmallisessa satamakaupungissa. Pieni viikonloppu mittainen reissu lähikaupunkiin on mielenkiintoinen vierailukohde opiskelijalle, sillä 130 kilometrin matkan taittaa Torniota kätevästi henkilöautolla tai linja-autolla.

PÄIVÄ LUULAJASSA:

Allekirjoittanutta reissu Luulajaan on houkutellut jo opintojen alkamisesta asti. Itseäni henkilökohtaisesti kiinnosti ruotsalaisten vaateketjujen kirjo ja on Luulajassa myös uutuudenviehätystä, minkä olen jo Oulun kohdalla päässyt jo unohtamaan.

Auton ikkunasta avartuu jo menomatalla Perämeren maisemat ja kaupungin pohjoissatama. Lokkeja parveilee ylhäällä samalla kun maksan parkkilipun pankkikortilla. Se on kätevää, koska inhoan valuutanvaihtoa. Ummikkona on jännittävää lähteä tutkimaan kaupunkia – löydänpököhän enää takaisin autolle? Nappaan kaupungintalon aulasta Luulajan kartan avukseni, paikalliset ovat ystävällisiä ja opastavat. Taidan sittenkin selvittää, vaikka kiroan kohmeessa olevaa ruotsinkielen taitoani.

Suunnistin tietämättäni kävelykadulle, jonka varrelta näyttää löytyvän kaikki ostosmahdollisuudet. Aamukahvia ja tuoretta leipää ei tarvinnut hakemalla etsiä, vaan kahviloita on ripoteltu ympäri kaupunkia. Luulajalaiset ovat heränneet, mikä näkyy katujen täyttymisestä. Itseäni miellyttää kovasti katukuva ja arkkitehtuuri: miten paljon näenkään satoja vuosia vanhoja rakennuksia moderneja tulokkaita viereissä. Luulajan mäiset mukulakivikadut tuntuvat välillä vieneen minut suoraan jonnekin Keski-Eurooppaan, mutta täällä minä olen: Pohjois-Ruotsissa, Luulajassa. Vain lyhyen automatkan päässä Torniota.

Teksti: Niina Niemelä
Kuvat: Riku Virta
Taitto: Roosa Kustula

VAUHDIN HURMAA KOKEMAAN KOSKEEN

KUKKOLANKOSKI

- Osa Tornionjokea.
- Pohjois-Euroopan suurin vapaana virtaava joki.
- Lisätietoa:
<http://www.kukkolankoski.fi>

Opas Risto Kantola ohjeistaa, miten koskea lasketaan.

Ajomatka määränpäähämme, Pohjan Pirtille, ei ole pitkä, mutta minun on kuitenkin välillä tarkistettava, olemmeko edelleen menossa oikeaan suuntaan. Olen huolissani, että innostukseltani olisin vahingossa ajanut risteyksen ohi.

Ensimmäiset vilaukset koskesta alkavat jo näkyä. Vapaaehtoiset kyselevät hieman jännittyneen kuuloisina, minne olen heidät tuonut. En myönnä heille, että minuakin jännittää, paljonkin.

Kukkolankoskelle saavuttuamme ensimmäisenä silmiini osuvat suuret kumiveneet auton peräkärjessä ja maassa. Ajattelen, että mihin olen tullut, mutta uteliaisuus ja himppunen rohkeutta vievät voiton: onhan tätä nyt pakko päästä kokeilemaan! Oppaamme **Risto Kantola** saapuu ja perehdyttämisen koskenlaskun saloihin voi alkaa.

Opas hakee meille koskenlaskua varten tarvittavat varusteet: märkäpuvut, kengät, pelastusliivit ja kypärät.

Menemme vaihtamaan varusteet päällemme pukuhuoneisiin. Kaikkia naurattaa märkäpuvut, kun astumme pihalle oppaamme jo odotellessa. Hän kertoo meille turvallisuusohjeet ja luulen, että huojennumme kaikki hieman, kun kuulemme, että veneen kaatumisia tapahtuu noin kaksi kessässä ja kyydistä putoamisia melkein joka kerta. On lohdullista tietää, ettei tarvitse pelätä, nekin kuuluvat lajiin.

SYÖKSYYN

Kumiveneemme on saatu rantaan, meillä on kaikki varusteet päällä ja oppaamme ohjeet mielessä. On aika nousta veneen kyytiin ja aloittaa lasku. Pojat pelaavat kivi-paperisakset peliä siitä, kumpi heistä tulee parikseni veneen keulaan istumaan. Luulin, että istuisimme turvallisesti veneen keskellä, mutta oppaamme ohjeistaa meidät istumaan laidoille. Tässä vaiheessa tunnen kuinka pulssini kohoa ja mielessä käväisee

ajatus: ”Minun tasapainollani ja veneen reunalla! Varma uintireissu.” Vilkaisen poikia ja voin olla varma, että heitäkin jännittää. Oppaan terävä käsky ”Kaikki meloo!” saa minut tajuamaan, että se on menoa nyt. Melonnan raskaus yllättää minut. Jotenkin ajattelin, että se ei olisi kovin haastavaa, koska menemme myötävirtaan, mutta olin väärässä. Paljonkin. Ei ihme, että tähän puuhaan tarvitaan vähintäänkin normaalia fyysistä kuntoa. Kuohut tulevat vastaan ja vesi alkaa pärskyä. Kasvot kastuvat ja vettä menee suuhun. Nautin kosken tarjoamasta vauhdista ja olen hieman ihmeissäni, ettei minua enää kauheasti pelota. Laskun jälkeen itselläni on aika voittajafilis. Selvisimme kosken alas erittäin hienosti ensikertalaisiksi, eikä kukaan meistä edes pudonnut kumiveneen kyydistä. Kylmä meille ei missään vaiheessa laskua tullut, kiitos varusteidemme ja kovan fyysisen työn, jota melonta vaatii. Nostamme kumiveneen yhteisvoimin peräkärryyn. On aika aloittaa toinen kierros.

PUJOTTELU

Seuraavaksi suoritamme hieman vaikeamman melontareitin. Tarkoituksena on pysähtyä kahdella eri kalliopaikalla, jotka ovat keskellä koskea ja huilata hetki. Ensimmäisen

pysähtymispaikan onnistumme saavuttamaan ja pysähdymme siihen katselemaan ympärillemme. Opas kiipeää ylös ottamaan meistä ryhmäkuvan muistoksi. Minut hän jättää istumaan kallioita vasten ja pitämään kumiveneestä kiinni, jottei se lähtisi virran mukana karkuun. Luulisi, että niin isoa venettä olisi

Viime hetken harjoittelua ennen yritystä.

raskas pitää paikoillaan, mutta suoriudun hommasta helposti. Yllättävää kyllä, virtaava vesi ei tee hommasta haastavaa, vaan ikään kuin helpottaa veneen pitämistä aloillaan.

Toisesta kalliopaikasta menemme sivuun noin kaksikymmentä metriä, kiitos yllättävän pyörteen, joka oli liian voimakas meille. Se ei kuitenkaan haittaa, sillä oppaamme antaa meille hienosta suorituksesta kuitenkin varsin hyvät pisteet.

Loppusuoralla opas ohjaa meidät pienen koskenvirran luo ja sanoo, että voimme siinä kokeilla kellunta-tyyliä, jolla koskea pitkin kuuluisi mennä, jos veneestä sattuisi putoamaan. Vilkaisemme kaikki kolme toisiamme, ennen kuin astumme veteen ja annamme virran lähteä kuljetamaan. Vaikka virta ei minun silmiini näyttänyt hirmuisen voimakkaalta, se kuljettaa meitä vaivatta. Itselläni on jopa hieman vaikeuksia pitää oikea

turva-asento ja estää virtaa kääntämästä minua menemään päädellä koskessa. Tässä vaiheessa tunnen veden kylmyyden ensimmäistä kertaa selvemmin. Otamme pienen kisan siitä, kuka kelluu nopeiten virran mukana rantaan.

KUIVIN JALOIN

Nostamme jälleen veneen kyytiin ja alamme palaamaan takaisin lähtöpaikalle. Istun paluumatkan auton peräkontissa märkien vaatteideni takia poikien istuessa takapenkin selkänojien päällä, mutta se ei haittaa ollenkaan. Olen niin tyytyväinen kokemukseen ja sen antamiin muistoihin. Perillä vaihdamme varusteet. Pukuhuoneessa huomaan kaikkien märkäpuvun alla olleiden vaatteiden olevan läpimärkiä. Hyvä siis, että noudatimme ohjeita ja varasimme mukaan jonkin verran vaihtovaatteita ja pyyhkeet. Ne tulevat tarpeeseen. En voi olla ajattelemaan, miten hienoa oli, kun ryhdyin tähän.

HYVÄ TIETÄÄ

- Koskenlaskua varten sinun tulee olla vähintään 15-vuotias, alle 18-vuotiaat osallistuvat vanhempansa seurassa.
- Olet fyysisesti normaalissa kunnossa.
- Muista ottaa mukaan vaihtovaatteita (alusasu, t-paita, sukat tms.) ja pyyhe. Juotavakin on suositeltavaa.
- Hinta 40€/henkilö, ohjelma sisältää kaksi laskukertaa.
- Koskenlasku kestää kokonaan noin 1 tunnin 30 minuuttia.
- Lisätietoa: www.pohjolansafarit.fi

Valmiina lähtöön.

Pieta Kontion (vas.) ja Laura Puukankaan mielestä ystävät rikastuttavat opiskelijaelämää.

KÄMPPIKAVEREISTA YSTÄVIKSI

Koulun alkaessa läheisimmät ystävyys-suhteet solmitaan usein samassa koulutusohjelmassa opiskelevien kesken. Koulussa on kuitenkin mielenkiintoisia ihmisiä muillakin linjoilla, joten uusia ystäviä voi löytää myös oman linjan ulkopuolelta. Opiskelijat useasti asuvat opiskelun ajan monen hengen solu-asunnoissa. Samassa solussa voikin asua monenlaisia persoonia.

Ensimmäistä vuotta kuvataidetta opiskeleva **Laura Puukangas** ja ensimmäistä vuotta viestintää opiskeleva **Pieta**

Kontio ovat kämppiksiä, ja heistä on nopeasti tullut myös hyviä ystäviä. Ystävysten mielenkiinnon kohteet opiskelun suhteen ovat erilaiset. Puukangas on kiinnostunut animaation tekemisestä ja haluaisi tulevaisuudessa tehdä lastenohjelmia.

Kontiota puolestaan kiinnostaa journalismi.

- Haluaisin kirjoittaa kolumneja ja ehkä olla radiossa, Kontio haaveilee.

**“Kuvapuo-
lella olevat
on taiteellisem-
pia kuin vies-
tiläiset.”**

Aloittavien opiskelijoiden on helppo solmia uusia ystävyys-suhteita muiden samana vuonna aloittaneiden kanssa. On kuitenkin itsestä kiinni, kuinka avoin ja sosiaalinen uusien tuttavuuksien kohtaan on.

LINJOJEN VÄLISIÄ EROAVAISUUKSIA

Kontio ja Puukangas pohtivat mistä viestinnän ja kuvaamataidon opiskelijat erottaisi toisistaan. He tulivat siihen lopputulokseen, ettei päällisin puolin havaittavia eroja näiden kahden linjan opiskelijoiden välillä juuri ole.

Pieta Kontion ja Laura Puukankaan on helppo jakaa toisilleen opiskelun ilot ja surut.

– Kuvapuolella olevat on ehkä taiteellisempia kuin viestiläiset, hieman hulluja, oman tiensä kulkijoita. Viestiläiset taas on sosiaalisia ja aina valmiita kaikkeen, Kontio kuvailee.

– Viestinnän opiskelijat ovat samanhenkistä porukkaa kuin media-assistentit ja pitäähän viestinnän opiskelijoidenkin olla taiteellisia, kuvalaisilla on ehkä välillä vähän likaisemmat kädet, Puukangas nauraa.

KOULU JA ILMAPIIRI MIELLYTTÄVÄT

Koulua ja sen ilmapiiriä tytöt kuvailevat hyväksi.

– Se tuntuu turvalliselta ja tutoreille on helppo puhua, Kontio pohtii.

– Ja siellä on paljon samanhenkisiä ihmisiä, joihin on helppo tutustua, Puukangas lisää.

Molemmilla on jo ennestään kokemusta media-alalta. Puukangas on

**“Kaikki,
joihin olen
tutustunut, on
viestinnän
puolelta.”**

valmistunut media-assistentiksi ja Kontio oli kesätöissä oman paikkakuntansa paikallislehdessä.

–Vaihdoin media-assistentin työn kuvataiteeksi, kun en enää jaksanut tehdä elokuvia, halusin mieluummin piirtää, Puukangas kertoo.

YSTÄVYSTYMINEN KANNATTAA

Molemmat sekä Puukangas että Kontio pitävät hyvänä asiana sitä, että ovat tutustuneet muihinkin kuin oman linjansa opiskelijoihin.

– Melkein kaikki, joihin olen tutustunut, on viestinnän puolelta. Pieta voi tutustua luokkalaisiaan minun luokkalaisiin ja toisin päin, Puukangas kertoo.

Kemi-Tornion amk kulttuuriala

–Kulttuurialan koulutusohjelmia ovat kuvataide ja viestintä. –Molempien laajuus on 240 opintopistettä ja kesto noin neljä vuotta.

– Viestinnän koulutusohjelmassa on kaksi suuntautumisvaihtoehtoa, monimediajournalismi ja teostuotanto.

MATKALAUKKU VAIHTUI YSTÄVIIN

Tulin Tornioon opiskelemaan vain matkalaukku seuranani. Paikka oli tuntematon ja ketään ei näkynyt mailla eikä halmeilla. Edellisessä koulussani en ollut saanut niin sanottua luottoystävää, mutta päätin, että täällä asia muuttuisi.

Minulle oli varattu huone kolmen ihmisen soluasunnosta. Mielessäni pyörivät kaverieni kertomat kauhutarinat soluasumisesta. Kun näin kämppikseni ensimmäistä kertaa, he osoittautuivat kivoiksi ja ystävällisiksi ihmisiksi. Aluksi aika meni siihen, että opetteli mihin saa

laittaa omat tavaransa ja tiesi, että kämppiksen mikroa sai lainata tarvittaessa.

Seuraavien kuukausien aikana ostimme jo yhteiset astianpesuaineet ja sovimme wc- paperin ostovuorot. Arki alkoi sujua. Teimme yhdessä esimerkiksi ruokaa. Oli kiva, kun koulun jälkeen oli joku jolle puhua. Aikaa kului ja jouluun mennessä minusta ja kämppäkavereistani oli tullut huomaamattamme hyviä ystäviä. Kevät meni nopeasti. Kesälomalle lähtiessä mukaan lähti sama matkalaukku kuin tullessa, mutta Tornio ei ollut enää tuntematon ja se oli pullollaan ystäviä.

Teksti: Miia Raitakangas

SAMASSA LÄHTÖRUUDUSSA

Uudet opiskelijat aloittavat Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun viestinnän alan hyvin erilaisista lähtökohdista. Kaikkien aloittavien opiskelijoiden on käytävä samat kurssit. Lähtötasoja vain on yhtä monia kuin aloittavia opiskelijoita. Osa opiskelijoista tulee yleissivistävästä ja teoreettisesta lukiosta. Osa tulee käytännön osaamiseen perustuvasta ammattikoulusta tai työelämästä.

Ensimmäisen vuoden opiskelija **Kaisa Luostarinen, 20**, hyppäsi opiskelemaan viestintää suoraan lukion penkiltä. Valokuvausta harrastava Luostarinen epäilee, että koulun aloittamisessa ei ole vaikeuksia.

–Kurssien aikana kaikki asiat opetetaan aivan alusta. Opettajat kyllä tietävät, että kaikki eivät tunne esimerkiksi laitteistoa, jota opetuksessa käytetään, Luostarin arvelee.

Tornion ammattikoulun puolelta valmistunut **Tommi Hedberg, 19**, on myös ensimmäisen vuoden opiskelija. Hedberg on ollut media-alan töissä jo useamman vuoden ajan.

–Työkokemus on tärkeää, mutta töihin haettaessa katsotaan myös koulupapereita, Hedberg perustelee ammattikorkean valitsemista.

Hedberg arvioi, että hänen kokemuksensa radion puolella tulee helpottamaan hänen opintojaan.

RÄÄTÄLÖITÄVÄT OPINNOT

Kaikkien opiskelijoiden tulisi selvittää kurseista niille asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Opiskelun sujumisesta ja suunnittelusta huolehtii opinto-ohjaaja **Jouko Uusitalo**. Uusitalon mielestä kaikille opiskelijoille kuuluu oikeus yksilölliseen suoriutumiseen.

–Nykyinen järjestelmä antaa aika hyvin mahdollisuudet muokata opintoja, Uusitalo kertoo.

Suorittamalla AHOT-opintoja voi opiskelija suoriutua neljän vuoden viestinnän opinnoista jopa kahdessa ja puolessa vuodessa. AHOT-opinnot tarkoittavat aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Opiskelijoille laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma, jossa otetaan huomioon aikaisempi osaaminen. Opinnot pyritään

suorittamaan itsenäisesti ammattikorkeakoulujen osaamistavoitteen mukaisesti.

–AHOT-opiskelu eroaa ns. suorasta hyväksiluvusta siten, että suorituksesta kertyy opintotukeen vaikuttavia opintopisteitä normaaliin tapaan, Uusitalo valaisee.

Useilla opiskelijoilla on oikeus suorittaa AHOT-opintoja. Kaikki eivät kuitenkaan oikeuttaan käytä, vaan käyvät kurssit normaaliin tapaan. Tommi Hedberg ei aio paria kurssia lukuun ottamatta suorittaa AHOT-opintoja.

–Olen kiinnostunut käymään varsinakin radiopuolen kurssit, vaikka niissä käsiteltäisiinkin joitain samoja asioita kuin ammattikoulussa, Hedberg kertoo.

Opiskelut aloitetaan perusteista, joten kokeneemmat uudet opiskelijat voivat tukea kokemattomampia tulokkaita opinnoissa.

–Vaikka opiskelijat aloittavat koulunkäynnin erilaisista lähtökohdista, on tärkeää antaa kaikille samanlaiset mahdollisuudet yltää kurssien tavoitteisiin, Uusitalo toteaa.

Nykyinen järjestelmä antaa aika hyvin mahdollisuudet muokata opintoja.

Tommi Hedberg ja Kaisa Luostarinen odottavat innolla alkavia opiskelua.

TESTI: MIKÄ MEDIA-ALAN STEREOTYYPPI OLET?

1. Olet luonteeltasi...

- a) sosiaalinen hölösuu
- b) utelias pätiä
- c) itsekäs, mutta lahjakas taivaanran-
- d) vähäpuheinen puurtaja
- e) sulkeutunut säätäjä

2. Luontainen ympäristösi on...

- a) mikä tahansa missä saat äänesi kuuluviin
- b) siellä missä tapahtuu
- c) kaaoksen keskellä
- d) kaaoksesta vasemmalle
- e) pimeä koppi

a-vastauksia: Olet radiotoimittaja!

Olet sosiaalinen ja sanavalmis, aivan omanlaisesi persoona. Missä olitkin, saat helposti miellyttävän äänesi kuuluviin. Vitsejä sinulta löytyy joka lähtöön, vaikka useimmat niistä eivät ole sieltä siveimmästä päästä. Olet vilkas luonteeltasi, mutta usein ylienergisyytesi johtuu vähistä yöunista ja runsaasta kofeiinin nauttimisesta. Ulkonäköösi et jaksakaan kiinnittää huomiota, koska radiossa saa näyttää räjähtäneeltä.

b-vastauksia: Olet printtitoimittaja!

Olet yleissivistynyt ja kiinnostunut kaikesta mitä maailmassa tapahtuu. Välillä saatat päteä tiedoillasi ja joku voisi jopa sanoa, että tunget nokkasi muiden asioihin. Mutta sehän on vain toimittajan työtä! Kannat mukana aina kynää, paperia ja kameraa. Olet siis koko ajan töissä, valppaana tarttumaan mehukkaisiin juttuideoihin ja sinut näkee aina siellä, missä tapahtuu.

3. Asemasi työyhteisössä on...

- a) kaiken keskipiste
- b) ympäriinsä juokseva työjuhta
- c) kaiken yläpuolella
- d) vaatimaton ammattilainen
- e) näkymätön viimeistelijä

4. Vakiovarusteisiisi kuuluu...

- a) kahvikuppi ja likainen bändipaita
- b) iso laukku, josta löytyy kaikkea kynistä vip-passeihin
- c) tuunaamasi retkituoli, jota kutsut valtaistuimeksi
- d) sähköteippi ja Leatherman
- e) MacBook Pro

c-vastauksia: Olet ohjaaja!

Sinulla on vahvat mielipiteet, etkä jätä sitä epäselväksi muille. Olet luonteeltasi johtaja ja sinulla on vahva auktoriteetti. Tahdot muiden ymmärtävän taiteellisia visioitasi ja antamaan kaikkensa niiden toteuttamiseksi. Välillä suunnitelmasi ylittävät realistisuuden rajat ja saatat tuntea epäonnistuneesi. Kuitenkin pyrit aina eteenpäin ja olet ikuinen idealisti.

e-vastauksia: Olet leikkaaja!

Kun elokuvan jälkituotanto alkaa, hylkää perheesi ja ystäväsi, poistut todellisuudesta ja sulkeutut pimeään koppiisi säätämään. Olet se tyyppi, jonka kasvoja on vaikea muistaa, mutta jota muistetaan tehtyäsi suuren työn elokuvan lopulliseksi onnistumiseksi. Rakastat työtäsi ja siksi haluatkin uppoutua siihen niin täydellisesti, kenenkään häiritsemättä. Rankan työputkesi päätyttyä voit taas palata normaaliin elämään lähestesii luo.

5. Vapaa-ajallasi...

- a) nuket tai fiilistelet uutta musiikkia
- b) Mikä vapaa-aika?
- c) katsot elokuvia
- d) juhlit rankasti
- e) yrität viettää normaalia elämää

d-vastauksia: Olet valomies!

Olet päämäärätietoinen asiamies. Sinä et päde, etkä turhia löpöttele. Osaat hoitaa hommasi kyselemättä ja tiedät muutenkin kaiken sähkötekniikasta. Muut eivät aina ymmärrä tekemisiäsi tai miksi kannat mukana kaikkea tarpeellista, kuten tennispalloja. Sinua se ei kuitenkaan haittaa, koska kukaan tuskin tulee utelemaan sitä tuollaiselta kaksimetriseltä kōriläältä. Luonteeltasi olet kuitenkin leppoisa ja vapaa-ajan riennoissa jopa riehakas.

ANIMAATIOSSA KIEHTOO LIIKKE

Hämärästä luokasta kuuluu ainoastaan opettajan puhe. Oppilaat ovat kaikki keskittyneet tiukasti tuijottamaan edessään olevaa näyttöpäätettä, missä luurankomainen hahmo kävelee sisään ovesta, uudelleen ja uudelleen. Meneillään on kahdeksanviikkoisen 3D -animaatiokurssin järjestyksessään kolmas päivä, ja tavoitteena on tulla tutuksi työkalujen kanssa ennen haastavampia hankkeita. Kurssin vetäjä, **Jari Penttinen** näyttää jokaisen toimenpiteen suurelta kankaalta ja neuvoo kysyttäessä.

Luokassa istuu toistakymmentä kuvapuolen opiskelijaa. Useimmat ovat innostuneet kurssille aikaisemman 2D -animaatiokurssin jälkeen.

Savosta kotoisin oleva **Sini**

Kujala opiskelee kuvataidepuolella kolmatta vuotta. Hänet pohjoiseen toi kiinnostus kuvataiteeseen ja Tornioista kotoisin oleva poikaystävä. 3D -mallinnusta käsittelevä kurssi oli synnyttänyt innostuksen kipinän animaationkin pariin, onhan se mukava saada kuviin liikettä.

- Kurssi on lähtenyt ihan mukavasti käyntiin, välillä vaan ohjelma tökkii, Sini toteaa naurahtaen.

Käytössä oleva ohjelma on 3D Studio Max, ja kuten tavallista, tämänkaltaiset ohjelmat vaativat paljon harjoittelua ennen kuin ne voi hallita. Ohjelman käyttämisen oppiminen onkin Kujalan tärkein tavoite kursilla, sillä siitä on hyvä jatkaa.

Emmi Salonen on kotoisin Jyväskylästä, hänetkin Tornioon opiskelemaan toi muun ohessa pohjoisesta kotoisin oleva poikaystävä.

- Kuvataide on aina ollut se minun juttu, ainoa mikä koulussa kiinnosti, hän summaa opiskelupaikan valintaansa. Animaation pariin Salosen toi kiinnostus aihetta kohtaan ja tarve saada jotain tehtävää työharjoittelun sijaan. Hänen toiveensa olisi jatkossakin keskittyä joko animaatioon tai sarjakuviin, myös lastenkirjojen kuvittaminen kiinnostaa.

TORNIOSSA OPITAAN MONIPUOLISESTI

Kemi- Tornion ammattikorkeakoululla on pitkät perinteet 3D-animaation saralla. Penttinen kaivelee muistilokeroitaan ja päätyy lopulta vuoteen 1998, jolloin ensimmäiset kurssit saivat virallisesti alkunsa. Itse hän on vetänyt näitä valinnaisia kursseja vuodesta 2001 lähtien. Kurssilaiset ovat lähinnä

kuvataidepuolen opiskelijoita, mutta joukkoon on mahtunut ryhmiä viestinnästäkin.

Kurssin kahtena alkuviikkona keskitytään perusasioihin, mutta sen jälkeen jakaannutaan tuotantoryhmiin ja lopullisena tavoitteena on tehdä lyhyt animaatio. Taval-

listen animaatioiden lisäksi voidaan tehdä myös esimerkiksi vaikka taustoja näyteltäviin elokuviin, jota on kokeiltukin.

- 3D -animaatio on laaja käsite, ja tällä kurssilla onkin tarkoitus vain antaa perusvälineet joilla lähteä kehittämään itseään, Penttinen toteaa.

“Käytännössä voi tehdä ihan mitä vain.”

“Jos haluaa tehdä asiat muuten kuin perinteisesti, niin tervetuloa Tornioon.”

TYÖ TEKIJÄÄNSÄ KIITTÄÄ

Kuten monella muullakin alalla, 3D -animaatioissa tärkeintä on oma kiinnostus aiheeseen, ja hyväksi tuleminen edellyttää alan harrastamista ja oman ajan käyttämistä.

- Harrastelupohjalta on esimerkiksi pelialallekin noussut monia nykyisiä ammattilaisia, itsekin joskus pelialalla toiminut Penttinen selvittää minulle. Hänen mielestään 3D -animaation suurin viehätys on mahdollisuuksien rajattomuus. - Käytännössä sitä voi tehdä ihan mitä vain, jos vain jaksaa nähdä vaivaa ja käyttää aikaa suunnitteluun.

Kova työ palkitsee tekijänsä. Sekä Kujalalle että Saloselle kurssin tähän saakka paras hetki oli se, kun animaatiohahmo lopultakin lähti liikkeelle.

- Se oli sellainen vau- elämys, Salonen tiivistää tunnelman.

Kemi- Tornion ammattikorkeakoulu oli yksi ensimmäisistä kouluista, jotka aloittivat 3D-animaatiokurssit. Muutenkin ajan hermoilla pysyttelevä koulutus on varsin monipuolista, minkä

molemmat ovat huomanneet.

Heidän mielestään parasta opiskelussa on juuri monipuolisuus ja raikas tapakäsittellä asioita.

- Jos haluaa tehdä asiat muuten kuin perinteisesti, niin tervetuloa Tornioon, toteaa

Salonen.

Luurankomies jatkaa kävelyharjoituksiaan, nyt askel ei enää mene portaasta läpi, ja taas on opittu uutta.

LEEN TAIKA

Näyttöpäätteessä esimerkki 3D-animaatiokurssin mallinnuksesta.

Oppilaat ovat kaikki keskittyneet tiukasti tuijottamaan edessään olevaa näyttöpäätettä.

Jari Penttinen neuvoo kysyttäessä.

Käytössä oleva ohjelma on 3D Studio Max, ja kuten tavallista, tällaiset ohjelmat vaativat paljon harjoittelua ennen kuin ne voi hallita.

Teksti: Linda Calamnius

Kuvat: Pekka Peura, Mikko Räsänen, Hanna Kahranaho

Taitto: Tiia Ervasti

MEDIANOMIKIN TYÖLLISTYY

Moni media-alaa opiskeleva joutuu ainakin kerran vastaamaan kysymykseen: Miltä tuntuu valmistua työttömäksi? Vitsi, monta medianomia tarvitaan vaihtamaan lamppu? Yksi, mutta koulutetaan varmuuden vuoksi neljä, ei vain jaksa naurattaa. Julkisuudessa käydään alvariinsa keskustelua siitä, että medianomeja koulutetaan liikaa ja taistelu työpaikoista on veristä.

Pelottelun ja tulevaisuuden synkkien uhkakuvien rinnalle alkaa kaivata positiivisia esimerkkejä medianomien sijoittumisesta työelämään. Jotkut onnekkait onnistuvatkin saamaan oman alan töitä pikavauhtia valmistumisensa jälkeen, tästä hyvänä esimerkkinä **Suvi Vinblad**. Keväällä 2011 Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun Viestinnän koulutusohjel-

masta valmistunut Vinblad työskentelee tällä hetkellä verkkotoimittajana sanomalehti Kalevassa. Ensin Vinblad teki Kalevassa alkukesän lehtitoimittajan töitä, ja siirtyi sitten työskentelemään verkkotoimittajana. Työpaikkansa Vinblad sai ilman poppas-konsteja, näki ilmoituksen, pääsi haastatteluun ja puurttaa nyt ahkerasti.

- Tyypilliseen työpäivääni kuuluu uutisten kirjoittamista verkkoon, uutisvirran seuraamista ja keskustelujen kommenttien valvomista, opinnoissaan monimediajournalismiin suuntautunut

Suvi Vinblad haluaa tehdä työtä, jolla on merkitystä ja nauttia siitä.

“Palkitsevinta tässä työssä on se, että joka päivä oppii jotain uutta maailmasta ja ihmisistä.”

Vinblad kuvailee työtehtäviään. Työssään viihtyvän Vinbladin alalle ajoi vimma

päästä näkemään uusia asioita ja ihmisiä.

- Joskus työamuna voi saada työn alle aiheen, josta ei tiedä juuri mitään etukäteen. Työpäivän päätteeksi aiheesta tietää enemmänkin, kuin seuraavan päivän lehteen tekemästä jutusta voi lukea.

Palkitsevinta tässä työssä on se, että joka

päivä oppii jotain uutta maailmasta ja ihmisistä. Pidän myös siitä, että pääsen työskentelemään monenlaisten ihmisten parissa.

TYÖHARJOITTELUUN KANNATTAA PANOSTAA

Nuori nainen on ennen valmistumistaankin ehtinyt

tehdä paljon. Opiskelujen ohella hän kirjoitti Kemi-Tornion alueen paikallislehtiin, ja otti työharjoittelusta kaiken irti.

- Itse puntaroin useiden harjoittelupaikkamahdollisuuksien välillä. Päädyin lopuksi paikkoihin, joissa toivoisin työskenteleväni tulevaisuudessa, mutta myös paikkoihin, joissa uskoin saavani kaipaamaani oppia, Olivia-aikakauslehdelle ja YLE Tampereelle harjoittelunsa puurtanut Vinblad kertoo.

Harjoitteluaika oli opettavaista, Oliviassa Vinblad kirjoitti puolet ajastaan nettiin ja puolet lehteen, palautetta tuli taitavilta journalisteilta, ja mahdolliset virheet käytiin läpi toimituspäällikön kanssa. Vinblad kokee saaneensa jo harjoittelussa vastuuta, eikä hän ole kokenut joutuvansa todistelemaan ammattitaitoaan. Omia ideoita ei Vinbladin mielestä kannata pantata työharjoittelussakaan.

- Uniikit ideat esimerkiksi aikakauslehdissä ovat todella arvokkaita, kun pitää silmät ja korvat auki, ja tarkkailee maailmaa, löytää uutisia, hän vinkkaa.

KILPAILUVALTTINA TEKNINEN OSAAMINEN

Lehtimaailmasta Vinblad sukelsi harjoitteluun radio- ja tv-työn pariin Tampereelle. Yksi Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun vahvuuksia muihin viestintäalan oppilaitoksiin verrattuna onkin sen valmiudet opettaa teknistä osaamista. Laitteet ja ohjelmat tulevat opintojen myötä tutuiksi, ja mahdollistavat monipuolisen työskentelyn eri medioissa. Miten oman alan töihin sitten pääsee? Opiskeluajoista Vinbladillekin on jäänyt mieleen opettajien korostama verkostoitumisen tärkeys.

- En oikein pidä sanasta verkostoituminen. Se ei ole tietoista toimintaa. Verkostoituminen tapahtuu itsestään jos on tapahtuakseen. Olen aina pyrkinyt olemaan oma itseni. Uskon, että töitä hakiessa ammattitaito ratkaisee, mutta uskon että myös sillä, kuinka hyvin työyhteisöön sopeutuu on merkitystä. Minulle on jäänyt mieleen se, kuinka opettajat sanoivat, että hyvälle tyypeille löytyy töitä. Kai se pitää paikkansa, sillä itse olen saanut työpaikoilla tutustua mielettömän hienoihin persooniin, Vinblad nauraa.

Monista median eri välineistä kiinnostunut Vinblad ei halua asettaa tarkkoja rajoja tulevaisuudelle.

- Minulla ei ole 10-vuotissuunnitelmaa. Haluan tehdä työtä, jolla on merkitystä ja nauttia siitä.

TÖIHIN JO ENNEN VALMISTUMISTA

Toisille voi käydä niin kuin Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijalle **Sanni Pärssiselle**, joka imaistiin työelämään suoraan harjoittelusta.

- Menin radioon ensin työharjoitteluun, siitä lähtien olen tehnyt kaikenlaista tarvittaessa, radiokanava Voicelle freelancerina töitä tekevä Pärssinen kertoo.

Pärssinen tekee kanavalla lauantailähetyksiä ja tuurauksia. Harjoitteluun mennessä hän ei osannut kuvitellakaan, että pääsisi samaan paikkaan myös töihin. Työharjoittelussa päästiin käsiksi oikeisiin töihin nopeasti.

- Sitä mukaa kun kyvyt kasvoivat, sai lisää vastuuta. Ensimmäisen suoran juontoni tein Voicen muotiviikoilta, Pärssinen kuvailee harjoittelun kulkua.

Kuten Vinblad, myös Pärssinen on suuntautunut monimediajournalismiin. Tutkinnosta puuttuu vielä opinnäytetyö ja muutama rästiin jäänyt kurs-

si. Freelancerin epäsäännölliset työajat mahdollistavat kouluhommien teon myös töiden rinnalla. Koulussa Pärssisen työntekoon on suhtauduttu ymmärtäväisesti.

- Ainakaan kiukkuisia maileja opettajilta ei ole vielä tullut, hän naurahtaa.

“Haluan tehdä työtä, jolla on merkitystä ja nauttia siitä.”

EI PELKKÄÄ UUTISTEN TEKOA

Pärssisen mielestä suurin osa kertyneestä ammattitaidosta on peräisin työelämästä.

- Esimerkiksi koulussa keskitytään paljon uutispuoleen, niin printissä, radiossa, kuin tv:ssäkin. Kaikki eivät kuitenkaan halua tehdä uutisia. Myöskään juontoja ei oikeastaan opi koulun penkillä, vaan enemmän työn kautta.

Tulevaisuudessa Pärssinen ei monimediajournalistin tapaan halua poissulkea mitään vaihtoehtoja.

- Aikaa seuraamalla tietää, että ala on epävarma. Loppupeleissä kaikki on kuitenkin itsestä kiinni, hän toteaa.

“Loppupeleissä kaikki on kuitenkin itsestä kiinni.”

Sanni Pärssinen sai töitä työharjoittelun kautta.

Teksti: Linda Calamnius

Kuvat: Pekka Peura, Mikko Räsänen, Hanna Kahranaho

Taitto: Tiia Ervasti

TARTU TILAISUUKSIIN

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun viestinnän lehtori ja opinto-ohjaaja **Jouko Uusitalo** ei näe viestinnän ammattilaisten työllistymisnäkömiä sen synkempinä kuin minäkään muunkaan alan.

- Lähes kaikilla aloilla tilanne on sama, työllistyminen heti valmistumisen jälkeen ei ole helppoa. Täältä valmistuvat opiskelijat täyttävät OPALA-kyselyn, jonka mukaan kevään 2011 valmistuneista viestinnän opiskelijoista 50 prosenttia oli työelämässä. Opiskelijan kannalta kyselyn ajankohta on kuitenkin huono, sillä juuri kyselyhetkellä valmistuneet eivät välttämättä ole vielä työelämässä, Uusitalo valottaa. Juuri valmistuneen medianomin polku työelämään on usein täynnä pätkätöitä. Uusitalo ei voi liikaa korostaa työharjoitteluajan merkitystä opiskelijalle. Opiskelijan kannattaa osallistua oman alan tilaisuuksiin, tutustua ihmisiin ja mahdollisiin työnantajiin.

HEITTÄYDY VERKKOON

ensimmäinen verkko on oma opiskelijaryhmä, sitten harjoittelupaikat ja opettajat. Ensinnäkin opiskelijat pääsevät näyttämään osaamisensa työharjoitteluissa ja muissa lyhytaikaisissa projekteissa, jotka usein poikivat lisää työtilaisuuksia.

Kaikkiin tilaisuuksiin kannattaa tarttua. Jossain vaiheessa työllistymistilanne voi olla jo niinkin hyvä, että valmiin medianomin pitää varoa loppuun palamista.

- Voi tulla paljonkin päällekkäisiä työpaikkoja. Varsinkin teostuotannon puolen medianomit valitsevat freelancerin hommat, silloin pääsee tekemään mitä itse haluaa, Uusitalo kertoo.

Työllistyminen on työmarkkinoista kiinni, itse voi kuitenkin vaikuttaa paljon omiin mahdollisuuksiinsa.

- Hakijan asenne vaikuttaa, pitää olla valmis ottamaan vastaan kaikenlaista työtä. Tärkeintä työllistymisensä kannalta on hyvät vuorovaikutus- ja verkostoitumistaidot. Voi olla, että tulee jaksoja jolloin työtä ei ole. Sen vuoksi kannattaakin hankkiutua ammattiliittoihin, niistä saa perusturvaa ja tietoa työelämään sijoittumisesta Uusitalo neuvo.

Suvi Vinblad
työn touhussa, tässä te-
keillä juttu ”Oulu skeittajaan silmin”
Kesä-Kalevaa varten.

TEE TUTKINTO VALMIIKSI

Mikäli opiskelija sattuisi työllistymään opintojen vielä ollessa kesken, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu suhtautuu asiaan joustavasti.

- Kannustan ja tuen opiskelijaa, joka saa työpaikan. Työllistymisenhän on sekä opiskelijan, että oppilaitoksen kannalta erittäin hyvä asia, Uusitalo toteaa.

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun medianomeilla on maailmalla hyvä maine.

- Tornion medianomit ovat jo oikea brändi. Tämä on yksi vanhimmista viestinnänalan oppilaitoksista. Meillä on hyvät yhteydet työelämään ja tiedämme mitä pitää opettaa. Usein kerronkin oppilaitokseen hakijoille, että Torniossa valmistuva medianomi työllistyy kyllä jossain vaiheessa, Uusitalo kannustaa.

Työpaikkaa hamuavalle medianomin alulle Uusitalolla on selkeä neuvo.

- Tee tutkinto valmiiksi. Arvosanojen numeroita ei kannata tuijottaa liikaa. Työnantajat arvostavat tutkintopaperia, se on selkeä näyttö siitä, että saa jotain valmiiksi.

Teksti ja kuvat: Kalle Purhonen
Taitto: Laura Tiitto

DISAINEREILTA LAPPILAISTA TAIDETTA

Huhtikuussa 2010 Saila Alavaara, Hilikka Keränen ja Henna Aspegren perustivat Tornion Hallituskadulle Disainerit-myyvälän. Myymälä tarjoaa mahdollisuuden paikallisille, lähiseudun taiteilijoille ja käsityöläisille myydä omia teoksiaan. Yrityksen johtajatuksena on se, että tuotteet olisivat Lapista tai ainakin suomalaisia.

- Suurin osa nykyisistä tuotteista saapuu noin sadan kilometrin säteellä Tornion. Mihinäkään matkamuistomyyntiin emme ole halunneet ryhtyä, eivätkä asiakkaat ole sitä

kyselleetkään, Alavaara kertoo yrityksen ideasta.

OMAA DESIGNIA JA LUONNONMATERIAALEJA

Lappilaisuuden ja paikallisuuden lisäksi tärkeää ovat myös oikeat materiaalit ja oma design.

- Haluamme, että liikkeelle tulevat tuotteet ovat omaa juttua, eikä keneltäkään kopioitua.

Myös luonnonmateriaalit ovat meille tärkeitä. Tekijöillä ei usein ole omaa yritys-

tä vaan he tuovat tuotteet yksityishenkilöinä myyntiin.

Lähes kaikki tekevätkin käsityöt ja taide-
teokset päätyön ohessa, Alavaara kertoo.

Myymälä tarjoaa hyvän mahdollisuuden aloittavalle tekijälle, harrastelijalle ja uuden kokeilijalle koemarkkinoida tuotteitaan. Tekijöille annetaan palautetta ja tekijä kehittyi tuotteistamisessaan ja Disainerit myymälänä siinä samalla. Tuotteita on myynnissä tällä hetkellä noin viideltäkymmeneltä eri valmistajalta.

MAHDOLLISUUS OPISKELIJOILLE

Sopimus taiteilijan tai käsityöläisen kanssa räätälöidään tapauskohtaisesti.

- Osalla on vuokrattu kokonaan oma myyntitila, vähän kirpputorin tapaisesti ja heiltä peritään sitten pöytävuokra. Myös ammattikorkeakoulun suuntaan on oltu vähän yhteyksissä, jos vaikka opiskelijoita varten olisi oma myyntitila, Alavaara valaisee asiaa.

- Toinen vaihtoehto on sitten se, että otamme provision myydyistä tuotteista, hän jatkaa.

Disainerit voisivatkin olla ainakin osaratkaisu opiskelijoiden töiden esittelylle ja myynnille. Tornion kokoisessa kaupungissa kun ei mahdollisuuksia ole liikaa.

**”Suurin
osa nykyisistä tuotteista
saapuu noin sadan kilometrin
säteellä
Tornion.”**

”Disainereilta saat iloista asiakaspalvelua”

TAITEEN TAITAJAT

Teksti ja kuvat: Roosa Okano
Taitto: Laura Tiitto

Kuvataiteen toisen vuosikurssin opiskelija Laura Tiitto on ollut kiinnostunut kuvataiteesta ja sen tekemisestä jo lapsesta asti. Tiitto hakeutui Kemi-Tornion ammattikorkeakouluun, koska se tarjoaa laajan perehdytyksen taiteen perusteisiin, kuten sommitteluun ja perspektiivioppiin. Opetussuunnitelmasta löytyy kursseja perinteisistä menetelmistä animaatioiden ja multimediaosten tekemiseen. Tiitton päätekniikka on maalaus. Hän löytää inspiraation monesti luonnosta ja yksityiskohdista, joita maailmasta löytyy.

- Idean saadessani saatan kirjoittaa sen ylös, tehdä nopean luonnoksen tai valokuvata sen. Maalatessa työstän vielä ajatusta kan-
kaalle.

Tiitto kertoo oppineensa paljon kuvataiteen perusteista, tekniikoiden ja materiaalien hyödyntämisestä sekä löytäneensä omaa suuntaa aihevalinnoissa. Suunnitteilla on suurempia projekteja, kuten teossarja. Tiitto on myös panostanut tekemiseen enemmän, esimerkiksi rahallisesti materiaalihankinnoissa.

"Laura Tiittoa inspiroivat luonnossa esiintyvät muodot, valot ja varjot."

EI MITÄÄN KUKKASTEN PIIRTELYÄ

Kuvataiteen lehtori Anitra Arkko-Saukkonen kertoo, että Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu on keskittynyt soveltavaan kuvataiteen koulutukseen eli digitaaliseen kuvaan.

"Sauli Puukangas työittää animaatiotaan animaatiokurssilla."

Suuntautumisvaihtoehtoista löytyy 2D- ja 3D-animaatio, multimedia, verkkotaide, monikanavajulkaisu sekä valokuvaus. Toki perinteisiinkin tapoihin, kuten grafiikkaan, voi suuntautua.

Koulu tukee opiskelijan työllistymistä lähialueen yrityksiltä saatavien toimeksiantojen kautta.

Myös opiskelijan saamat tilaustyöt pyritään huomioimaan, esimerkiksi yksityishenkilön tilaama teos voidaan toteuttaa osana vapaavalintaisia opintoja, harjoittelua tai opinnäytetyötä, Arkko-Saukkonen valaisee.

Kuvataiteen kolmannen vuosikurssin opiskelija Sauli Puukangas teki logonsuunnitteluprojektin koulun kautta. Hän kokee projektin olleen hyödyllinen ja onnistunut. Opintojensa aikana Puukangas on kehittynyt kriittisyydessä sekä itseään että yhteiskuntaa kohtaan.

- En piirrä kukkasia. Taiteessani täytyy olla jokin idea, merkitys. Puukangas kertoo saavansa inspiraation maailman vääryyksistä ja epäkohdista. Ideoitaan hän työstää yksin miettien. Joskus suunnitelmat ovat liiankin suuria, mutta olen oppinut kehittämään ideoita tarpeeksi ja löytämään realistisen tavan toteutukseen.

"Taiteessa täytyy olla jokin merkitys"

LUOVAN TEKEMISEN PALO

Kuvataiteen yliopettaja Marjo Remes saa opettaa ja ohjata opiskelijoita kaikkien neljän opintovuoden ajan perusopinnoista valmistumiseen saakka.

Tästä syystä näen kehityksen mainiosti - ja sen näkeminen on hienointa yliopettajan työssäni, hän iloitsee.

Harrastajasta kuvataiteen ammattilaiseksi kehittymiseen tarvitaan Remesken mukaan armottoman intohimoista työtä.

Mutta apua kuvataiteilijaksi tulemiseen saa alan koulutuksesta. Koulutuksen myötä saa kuvataiteilijan tutkinnon, jonka lisäksi tarvitaan muutamia vuosia ja useita tehtäviä alan ammattilaisena niin johan alkaa olla kuvataiteilija.

Teksti: Nina Tuomainen
Kuvat: Nina Tuomainen, Mari Heikkinen
Taitto: Laura Tiitto

KULTTUURI- INSTITUUTTI AVAA OVET TYÖELÄMÄÄN

Tapaan Pohjoisen kulttuuri-instituutin projektipäällikön ja taiteen tohtorin Veli-Pekka Rätyn hänen omassa työhuoneessaan keskellä Tornion kampusta. Hän ei ole perinteisen kuivan tohtorin näköinen, jonka odotat tapaavasi pienessä kammiossa lukemassa kynttilän valossa Albert Edelfeltin elämäkertaa. Ei, hän istuu farkut jalassa työhuoneensa sohvalla ja puhuu rauhallisella, mutta innostavalla äänellä. Seesteisen olemuksen takaa löytyy kuitenkin varsin kiireinen mies. Vuoden 2010 syksystä lähtien Rätty on ollut mukana vetämässä kunnianhimoista hanketta. Sen tavoitteena on yhdistää ja kehittää kolmen eri asteen kulttuuri- ja

**Pohjoinen
sijainti voidaan
kääntää
eduksi.**

taidealojen oppilaitosten osaaminen yhden instituutin siipien suojiin. Mukana hankkeessa ovat Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, Ammattiopisto Lappia ja Lapin yliopisto. Kulttuuri-instituutti tarjoaa täysin uudenlaisen tavan oppia. Ensimmäinen tällainen projektioppimista tukeva hanke on Arktiset Tulet -dokumenttielokuva, jonka tarkoituksena on yhdistää

Heikkinen on toiminut graafisena suunnittelijana Lapin lisä -julkaisussa.

oppilaitosten osaaminen ja kehittää jatkoa varten koulujen yhteistyömalleja. Projektin avulla oppilaat pääsevät kehittämään oman alansa osaamista ammattiopistotasolta aina yliopistoon asti.

Heikkinen neuvoo käyttämään kouluajan hyödyksi ja tarttumaan härkää sarvista kiinnostavan projektin osuessa kohdalle.

MIKÄ ON PKI?

PKI =
Pohjoisen kulttuuri-instituutti

Ytimen muodostavat

Ammattiopisto Lappian kulttuurialan koulutus, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun kulttuurin toimiala ja Lapin yliopiston taiteiden tiedekunta. Instituutin toteutus on kansainvälisesti ainutlaatuinen kulttuurin- ja taiteen alalla, koska se pitää sisällään kolmen eri asteen opetusta.

KANSAINVÄLISEN EDELÄKÄVIJÄN SIETÄÄ OLLA YLPEÄ JUURISTAAN

Tulevaisuudessa instituutti tarjoaa oppilaille mahdollisuuden työharjoitteluun, opinnäytetöiden tekemiseen, vapaasti valittavien opintojen ja jopa pakollisten kurssien suorittamiseen isoissa työelämää vastaavissa projekteissa. Osan opinnoista voisi suorittaa esimerkiksi Moskovan radio- ja televisiokoulussa tai työharjoitteluna kansainvälisessä elokuvaluotannossa.

- Työelämää vastaava projekti voisi olla esimerkiksi soveltavan kuvataiteen yhteistyöprojekti paikallisten matkailuyrittäjien kanssa. Haasteena olisi markkinoida Lappia ulkomaalaisille matkailijoille uudella innovatiivisella tavalla, Rätty visioi tulevaisuutta. Instituutin pohjoinen sijainti asettaa toiminnalle haasteita, mutta Rättyn mukaan se voidaan kääntää eduksi. Lappia voidaan markkinoida nimenomaan hiljaisena ja kiireettömänä paikkana – vastapainona etelän oravanpyörälle. Samalla instituutti haastaa Etelä-Suomen taideoppilaitokset ja vahvistaa pohjoisten taide- ja kulttuurialojen oppilaitosten asemaa. Yhteistyökumppaneina on kansainvälisten oppilaitosten lisäksi myös joukko Lapin kulttuurialan toimijoita, kuten Saamelaiskulttuurikeskus.

KYLLÄ TEKEVÄLLE TÖITÄ LÖYTYY

Pohjoisen kulttuuri-instituutti on toiminut hyvänä ”ponnahduslautana” neljännen vuoden kuvataiteen opiskelija Mari Heikkiselle.

- Osallistumalla projekteihin saa kokemuksen ja rahan lisäksi hyvät kontaktit, verkostoituminen on tällä alalla kaiken A ja O.

Heikkinen ei ole koskaan pelännyt haasteita. Hän lähti jouluna 2010 kuvatoimittajaksi professori Juha Pentikäisen kirjaprojektiin ”Saamelaiset: Pohjoisen kansan mytologia”. Mielenkiintoisen projektin avulla Heikkinen sai korvattua monikanavajulkaisu -kurssin, joka on osa kuvataiteilijoiden suuntaavia opintoja.

- Suostuttuani tehtävään pidettiin pala-veri ja siellä selvisi miten iso urakka todellisuudessa oli. Se oli määrällisesti tosi iso paukku. Deadline oli maaliskuussa 2011 ja projektissa moni asia muuttui tiuhaan. Työ oli valmis kuitenkin helmikuun lopussa.

Projektin jälkeen Heikkinen ei ole ollut päivääkään työtön. Hän on esimerkiksi luonut visuaalisen ilmeen Arktiset Tulet -elokuvalle, toiminut graafisena suunnittelijana Lapin lisä -julkaisussa ja luonut tietokannan Barentsin alueen kulttuuritoimijoista, johon hän keräsi yli 2000 nimeä.

Arktiset Tulet
-dokumenttielokuvan
visuaalinen ilme on
myös Heikkisen
käsialaa.

KONTAKTEILLA JA KOKEMUKSELLA HELPOSTI MUKAAN TYÖELÄMÄÄN

Rätty ja Heikkinen painottavat projekteissa opiskelijan omaa aktiivisuutta ja joustavuutta.

- Mukaan lähteminen vaatii oppilaalta omaa aktiivisuutta ja kykyä pystyä sitoutumaan projekteihin kuukausiksi tai jopa vuosiksi. Vastineeksi opiskelija saa kokemusta ja kontakteja, jotka helpottavat siirtymistä työelämään, Rätty kertoo. Heikkinen neuvoo projekteista kiinnostunutta seuraamaan koulun sähköpostivirtaa ja mielenkiintoisen projektin sattuessa kohdalle tarttumaan härkää sarvista. Silmät kannattaa pitää auki ja mieli avoinna.

- On paljon helpompi lähteä hakemaan töitä kun on kokemusta. Kouluaika kannattaa käyttää hyödyksi niin saa hyvät eväät maailmalle, Heikkinen kannustaa uusia opiskelijoita.

Keskus sijaitsee

Torniossa, mutta tavoitteena on kansainvälisyys ja toimiminen Barentsin alueella.

Suunnitteilla

kaksi maisteriohjelmaa, soveltavan kuvataiteen maisteriohjelma on jo aloitettu.

Lisää tietoa

löydät netistä osoitteesta <http://kulttuuri.luc.fi/> ja käy tykkäämässä Facebook-ryhmästä <http://www.facebook.com/kulttuuri.instituutti>. Arktiset tulet -elokuvan etenemistä voit seurata osoitteesta <http://some.lappia.fi/blogs/arktisetuleet/>.

FINDIE-TUOTANNOT KUKOISTAVAT TORNIOSSA

Internetin yleistyminen on antanut lyhytelokuvien harrastajille keinon levittää ja mainostaa omaa tuotantoaan. Viime vuosina suomalaiset amatöörielokuvat ovat saaneet jopa oman nimityksen: findie-elokuva. Findie tulee sanoista Finnish indie, jotka tarkoittavat suomalaista harrastajaelokuvaa. Suomalaisten harrastelijoiden elokuvat ovat vähitellen saaneet osakseen myös suurten medioiden huomion. Kuuluisista findie-elokuvista mainittakoon *Star Wreck*, jonka tekijöiltä julkaistaan vuonna 2012 suuren budjetin kansainvälinen elokuva *Iron Sky*.

Myös Torniossa tehdään vuosittain useita findie-elokuvia. Kemi-Tornion ammattikorkeakoululla on ollut suuri osa alueen elokuva-tuotantojen kehityksessä. Kouluumme hakeutuu joka vuosi uusia opiskelijoita, joilla on halua tehdä omia lyhytelokuviaan koulun ohella.

Niina Ylipahkala ja Toni Vuomajoki aloittivat tänä syksynä Viestinnän opin-
tonsa. Molemmat ovat jo ennen ammattikorkeakouluopintojaan tehneet runsaasti erilaisia findie-lyhytelokuvia ja muita videoprojekteja. Ylipahkala ja Vuomajoki ovat myös aikaisemmin olleet mukana Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun opiskelijoiden lyhytelokuvien tuotannoissa.

Ylipahkala opiskeli aikaisemmin Ammattiopisto Lappiassa audiovisuaalista viestintää. Jo ammattiopintojensa aikana hänellä oli halua jatkaa opintojaan ammattikorkean puolella. Menneiden lyhytelokuvaprojektien aikana Ylipahkalalla on herännyt kiinnostus ennen kaikkea videokuvaukseen.

-Viime kesänä sain ammattiopistolta kameran lainaan ja kuvasin itse muuttaman projektin, Ylipahkala kertoo.

”Koulu pystyy lainaamaan kuvaus- ja valokalustoa, sekä antamaan apua ennakko- ja jälkituotantovaiheissa.”

Vuomajoella kiinnostaa taas elokuvatuotannoissa ohjaus ja käsikirjoitus. Myös hänellä on aikaisempia opintoja Lappiassa. Hän on ollut aiemmin mukana findie-elokuvia tuottavassa ryhmässä, johon hänen lisäkseen kuului ammattikorkeakoulustamme valmistuneita opiskelijoita.

-Kunhan ehtii tutustumaan luokkatovereihin paremmin, tarkoituksena on kasata oma tuotantotiimi ja osallistua muun muassa Uneton48-kilpailuun, Vuomajoki suunnittelee.

Ylipahkala ja Vuomajoki odottavat innolla tulevia opintojaan ammattikorkeakoulussa. He uskovat koulutöiden olevan mielenkiintoisia, mutta myös vapaa-ajan riittävän omille findie-projekteilleen.

KOULU AUTTAA OPISKELIJOITAAN PROJEKTEISSA

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu tukee opiskelijoidensa omia videoprojekteja parhaansa mukaan. Viestinnän opintojen koulutusohjelmavastaava **Eija Rajalin-Ruotsalainen** kertoo, millä tavoin koulu auttaa opiskelijoita heidän omissa tuotannoissaan.

-Koulu pystyy lainaamaan kuvaus- ja valokalustoa, sekä antamaan apua käsikirjoituksessa ja muissa ennakko- ja jälkituotantovaiheissa, Rajalin-Ruotsalainen selittää. Rajalin-Ruotsalainen muistuttaa kuitenkin, että koulun omat kurssit menevät kalustolainauksissa tärkeysjärjestyksessä edelle.

Mikäli tuotannoista on hyvissä ajoin yhteydessä kouluun ja ne ovat hyvin suunniteltu, on myös mahdollista saada projekteista opintopisteitä. Tässä tapauksessa koulu saattaa jopa antaa tuotannolle oman opettajan avuksi. Projektin lopuksi opettaja arvioi tehdyn työn ja antaa palautetta.

Koulu on myös mielellään mukana auttamassa opiskelijoita osallistumaan omilla töillään erilaisiin kilpailuihin, kuten esimerkiksi Uneton48. Rajalin-Ruotsalaisen mukaan Kemi-Tornion ammattikorkeakoululaiset ovatkin pärjänneet omilla töillään hyvin kilpailuissa ympäri Suomen.

Info:

-Omissa projekteissa kannattaa olla yhteydessä omaan tutor-opettajaan tai Eija Rajalin-Ruotsalaiseen.

-Eri oppiaineiden opettajat osaavat myös auttaa ja neuvoa heidän aineitaan koskevissa kysymyksissä.

Ensimmäisen vuoden opiskelijoita kuvaamassa lyhytelokuvaa talvisissa maisemissa marraskuussa 2010.

EI HETKEÄKÄÄN HUKATTAVANA

Uneton48-kilpailu ei turhaan kutsu itseään ”Suomen ripeimmäksi lyhytelokuvakilpailuksi”, sillä kilpailun ideana on käsikirjoittaa, kuvata, äänittää ja leikata lyhytelokuva 48 tunnin aikana. Nykyaikana onkin tavallista, että elokuvan tuotantoon voidaan käyttää vuosia. Kilpailussa alan ammattilaisilla ja harrastajilla onkin mahdollisuus näyttää nopean osaamisen taitonsa.

Saattueen päärooleissa vas. Eeva Kurkinen-Heikkilä, Olli Saarenpää ja Raimo Hytti.

Lisätietoa: Uneton 48

Facebook U48

Twitter Uneton48

Youtube Uneton48,

Tokem – Saattue
ja muut top 10 lyhärin
löytyvät täältä

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulusta viime toukokuussa käytyyn kilpailuun osallistui kaksi joukkuetta, joita koulu sponsoroiti maksamalla osallistumismaksun, sekä lainaamalla tiloja ja kalusteita. Kilpailun lupaamaa mainetta ja kunniaa tuli, kun Tokem-joukkueen (Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu) *Saattue* pääsi kymmenen parhaan joukkoon. Lyhytelokuva sai myös kiitosta naispääroolista ja äänityöstä.

Saattueen ohjanneelle ja käsikirjoittaneelle **Joonas Makkoselle** osallistuminen tämänlaatuisen kilpailuun ei ollut ensimmäinen kerta. Kokemus auttoi aikataulua suunniteltaessa, ja etukäteen esimerkiksi sovittiin kuvauspaikoista ja näyttelijöistä.

– Kiireessä tuotantoroolit korostuvat ja ohjaajana mielellään jakaa vastuuta muille, jotta kaikki sujuu nopeasti, Makkonen perustelee.

GENRE MUUTTAA SUUNNITELMIA

Kolmatta kertaa järjestettävä kilpailu starttasi kello 18.00 Helsingissä, missä arvottiin pakolliset elementit ja joukkueiden genret eli tyyli-suunnat. Arvonnalla varmistetaan, että sääntöjä noudatetaan ja lyhytelokuvat tehdään kilpailun aikana. Kilpailun aloitustilaisuuteen ei olisi ollut pakko lähettää edustajaa, mutta silloin joukkue olisi menettänyt tärkeää aikaa odottaessaan tietoa sähköpostitse. Helsingissä työharjoittelussa ollut Tokem-joukkueen jäsen kävi arpomassa genren muun joukkueen odotellessa Torniossa.

Hatusta genreksi nousi tie-elokuva, mikä aiheutti osaksi valmiiden suunnitelmien hylkäämisen. Ryhmä oli päättänyt panostaa hyvään valaistukseen, mutta ulkona ja autossa kuvattavan tie-elokuvan valaistus oli hankalaa.

– Liikkuvassa autossa olosuhteet eivät salli samanlaista valaistusta kuin vaikka talon sisällä kuvattaessa, Makkonen selventää. Itse genreen tekijät olivat kuitenkin tyytyväisiä.

– Tie-elokuvassa on niin selvät sävelet, että sellaista on helppo tehdä, Makkonen kertoo.

Muita pakollisia elementtejä lyhytelokuvalla olivat peili, tunteenpurkaus ja henkilö, jonka nimi oli Aini tai Arttu, ja hänen täytyi olla hifistelijä.

RIPEÄN TOIMINNAN SAATTUE

Aikataulu oli tiukka, joten hommiin ryhdyttiin heti. Lyhytelokuvaa ideoitin ensin kahden hengen ryhmässä, jonka jälkeen yhdessä päätettiin runko. Makkonen alkoi työstää käsikirjoitusta muiden katsoessa jääkiekko-ottelua.

Heti käsikirjoituksen valmistuttua näyttelijät alkoivat harjoitella. Kuvaukset saatiin viimein käyntiin yhdeltä yöllä, ja ne aloitettiin viimeisestä kohtauksesta. *Saattue* jouduttiin kuvaamaan käänteisessä järjestyksessä, jotta lopussa tulisi ilta aamun-sarastuksen sijaan.

**”Ohjaajana
mielellään
jakaa vastuuta
muille.”**

Kymmeneltä aamulla leikkaaja pääsi aloittamaan urakkansa. Leikkauksen ja äänieditoinnin jälkeen palautusaikaa lyhytelokuvalla jäi jäljelle vain tunti. Se oli kuitenkin riittävästi, sillä sääntömuutoksen ansiosta palautus onnistui tänä vuonna myös netin välityksellä eikä joukkueen tarvinnut lähteä viemään dvd:tä lähimpään palautuspisteeseen.

– Olisihan se tullut aika kiire ajaa tunnissa Ouluun, Makkonen naurahtaa.

ARKTISET TULET LEIMUAVAT LAPISSA

Ohjaaja Greta-Garoliina Sammalniemi antaa näyttelijöille viime hetken ohjeita.

Vanhassa pihapiirissä käy kova kuhina. Päärakennuksen kullalla kameraryhmä laittaa kameraa kuvauskuntoon. Vähän matkan päässä äänimiehet säätävät mikseriä ja valaisijat asettavat valokalustoa paikoilleen. Pihan toisella puolella maskeeraajat valmistelevat näyttelijöitä päivän kuvauksia varten. *Les Feux Arctiquesin* kahden viikon mittaisen kuvausreissun ensimmäinen päivä on alkamassa.

OPISKELIJAT TOTEUTTAVAT HARVINAISTA PROJEKTIA

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun teostuotantoon suuntautuvat oppilaat ovat olleet viimeisen vuoden ajan mukana toteuttamassa dokumenttielokuvaa *Les Feux Arctiques* (suom. *Arktiset Tulet*). Dokumentin tuotanto alkoi viime vuonna ja sen ensi-ilta on Versailles'ssa tämän vuoden marraskuussa.

Les Feux Arctiques on Pohjoisen kulttuuri-instituutin oppilaitosten yhteistyönä toteuttama dokumenttielokuva Ranskan kuningas **Ludvig Filip I** lähettämän retkikunnan tutkimusmatkasta

Lappiin vuosina 1838–1939. Ryhmän oppaana toimi **Lars Levi Laestadius**, joka auttoi täydentämään ranskalaisten tutkimuksia omilla aineistoillaan.

LAAJAA YHTEISTYÖTÄ

Dokumentin teossa ovat mukana Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, ammattiopisto Lappia ja Lapin yliopisto. Toteutuksessa on mukana Saamelaisalueen koulutuskeskus sekä kansainvälisenä yhteistyökumppanina Versailles'n yliopisto.

TOKEMin eli Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun teostuotantoon suuntautuvat opiskelijat käsikirjoittavat, ohjaavat, kuvaavat ja tuottavat dokumentin. Lapin yliopiston opiskelijat tekevät tuotannosta raportteja sekä suunnittelevat puvustuksen, lavastuksen ja maskeerauksen,

**”Tämä
on opiskelijoille
ainutlaatuinen tapa
päästä tekemään isompia,
haastavampia projekteja.”**

jossa ammattiopisto Lappian opiskelijat avustavat. Lappian opiskelijat toimivat myös kuvaaja- sekä valoassistentteina. Lisäksi opiskelijat tekevät projektista opinnäytetöitä. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen opiskelijat ovat mukana elokuvan leikkauksessa ja Versailles'n yliopisto avustaa Ranskan kuvausten järjestelyissä.

EI MIKÄÄN TAVALLINEN ELOKUVA

Arktiset tulet eroaa TOKEMin teostuotantoon suuntautuvien opiskelijoiden tavallisista elokuvatuotannoista monella tavalla.

– Arktiset tulet on harvinainen projekti. Sen tuotantoaika on tavallista lyhytelokuvaa pidempi ja se on opiskelijoille ainutlaatuinen tapa päästä tekemään isompia, haastavampia projekteja, dokumentin tuotantopäällikkö **Janne Elkki** kertoo.

Valmistuessaan dokumentti on ollut tuotannossa jo yli vuoden, mikä tekee siitä yhden TOKEMin pisimmistä elokuva-tuotannoista. Sen jälkityöt jatkunevat ensi-illan jälkeen vielä ensi vuoden tammi-kuulle.

Arktiset Tulet on samalla myös yksi TOKEMin kansainvälisimmistä projekteista. Sitä on Suomen lisäksi kuvattu Ruotsissa, Norjassa ja Ranskassa. Yhteistyö Versailles'n yliopiston kanssa on avannut monenlaisia ovia dokumentin toteuttajille. Opiskelijat ovat muun muassa päässeet kuvaamaan paikkoihin, minne kukaan muu ei ole aiemmin päässyt.

ERINOMAINEN MAHDOLLISUUS OPISKELIJALLE

Teostuotannon opiskelijoille projekti tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden isompien töiden tekemiseen.

– Jos ajatellaan tulevaisuutta, niin projekti on todella hieno tilaisuus. Tästä saa tosi hyvän merkinnän CV:hen ja paljon hyvää kokemusta. Lisäksi kaiken aiemmin opitun saa tässä laittaa isoon testiin, dokumentin ohjaaja **Gretta-Garoliina Sammalniemi** kertoo.

Kameran Dolly-alusta kasautuu nopeasti oikeissa käsissä.

Kameraryhmä on viimeisten säätöjen jälkeen valmiina kuvaamaan.

Dokumentti antaa opiskelijoille hyötyä myös opintojen suorittamiseen. Muun muassa teostuotannon opiskelija ja yksi dokumentin tuottajista, **Matti Malinen**, tekee projektista opinnäytetyönsä sekä suorittaa sen parissa osan työharjoittelustaan. Hänenkin mielestään dokumentin tuotanto tarjoaa paljon mahdollisuuksia.

– Dokumentti on mahtavan iso verrattuna koulun lyhytelokuvaan. Tämä projekti vaatii todella paljon järjestelyjä ja se simuloi paljon paremmin ammattimaail-

maa koulun töihin verrattuna, Malinen kertoo.

Opiskelija saa paljon irti tämänkaltaises- ta projektista. Sammalniemi kehottaaakin tulevia opiskelijoita lähtemään tämänkal- taiseen tehtäviin mukaan.

– Jos tällaisia projekteja vielä tulee, niin mukaan vaan. Ei kannata ajatella että ei uskalla, ei näissä yksin jää, hän mui- tuttaa.

PÖYTÄLAATIKOSTA VALKOKANKAALLE

Elma-gaala on Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun vuosittain järjestämä tapahtuma, joka antaa kulttuurialan opiskelijoille mahdollisuuden tuoda omat elokuvansa valkokankaalle.

– Elma-gaalassa esitetään kolmannen vuosikurssin tuottamia lyhytelokuvia menneeltä vuodelta, kertoo viimeisimmän Elma-gaalan tuottaja **Heidi Hannukainen**.

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu tuottaa vuosittain kymmenkunta lyhytelokuvaa

ja gaalassa teokset ovat päässeet näyttille tuomareiden arvostelemina. Viime gaalan tuomareina toimivat opinto-ohjaaja **Jouko Uusitalo**, media-assistentiksi opiskeleva **Eli-zaveta Antonova**, sekä elokuva-alan moniosaajat **Seija-Liisa Eskola** ja **Hannu Kahakorpi**.

Gaalan tarjoamat mahdollisuudet eivät kuitenkaan rajoitu lyhytelokuihin, vaan gaalassa onkin esitetty viimevuosina myös muitakin tuotantoja.

– Gaalassa on ollut mukana myös musiikki- ja mainosvideoita, dokumentteja sekä kuvataideopiskelijoi-

den tekemiä animaatioita. Vaikka gaala onkin suunnattu kolmannen vuoden opiskelijoille, kuka vain saa tuoda omia elokuvia gaalaan, sanoo Hannukainen.

– Oli se sitten ensimmäisen, toisen tai kolmannen vuoden opiskelija, saa hän tuoda elokuvansa näyttille. Meidän jopa annettiin kunniamaininta elokuvalle, joka ei ollut edes mukana kisassa, Hannukainen muistelee.

TULEVAISUUDEN KYSYMYKSET

Elma-gaalan tapahtumapaikkana on aiempina vuosina toiminut Torniossa sijainnut Cult Cinema & Cafe, joka lopetti toimintansa keväällä 2011. Cultin toiminnan loppuminen onkin herättänyt kysymyksiä Elma-gaalan tulevaisuudesta. Ensi kevään tapahtumapaikka on vielä auki, mutta jo viime kevään gaalaa suunnitellessa pohdittiin vaihtoehtoisia järjestämispaikkoja.

– Harkitsimme koulumme vieressä sijaitsevaa Musiikkitaloa ja yhdessä vaiheessa olimme jo melkein järjes-

tämässä tapahtumaa Umpitunnelissa, sanoo Hannukainen.

Vaikka Elma-gaala onkin virallinen näyttämö opiskelijoiden töille, se ei kuitenkaan ole pelkkää virallista esitystä ja arvostelua. Hannukainen kertoo, että gaalan tavoitteina on näyttää kuluneen vuoden työt, mutta sen lisäksi pitää myös hauskaa. Viime kevään gaalaan elokuvallaan Kuuletko naurun osallistunut Matti Kiviniemi kertoo, että gaalaa vuoden tärkeimpänä tapahtumana.

– Parasta gaala-illassa on valmiiden teosten kokeminen suurella porukalla. Ilta voi olla viimeinen, jolloin koko työryhmä on kasassa. Vuoden aikana vuodatetusta verestä, hiestä ja kyyneleistä muodostunut lammikko, saa lopullisen muotonsa gaalan valkokankaalla, muotoilee Kiviniemi.

Vuosittaiset radiofestivaalit

- Ääniopiskelijoille tarkoitettu kilpailu
- Järjestetään vuorovuosin Tampereella ja Torniossa
- Kolme kilpailusarjaa: Radiodokumentit, kuunnelmat ja juontajakilpailu
- Kilpailusarjoihin voivat osallistua opintojen yhteydessä toteutetut teokset
- Sarjojen voittajat palkitaan
- Tuomareina toimivat alan ammattilaiset ja ansioituneet opiskelijat

Blues-
miehen
synkkä
taival.

MUSIIKKIMIESTEN TARINA VALKOKANKAALLA

Moni muistaneekin **Unto Helon** parhaiten pääosan esittäjänä 90-luvun lopun elokuvasta *Pitkä kuuma kesä*. Nyt, yli 10 vuotta myöhemmin, Helo palaa valkokankaalle esittämään epätoivoista makuuhuonekitaristia Tornion oman singer-songwriterin **Juhani ”Juuke” Kentän** lyhytelokuvassa *Elämä on blues*.

Kentän ohjaama ja käsikirjoittama tragikomedialla perustuu miehen omiin kokemuksiin musiikin ja rakkauden saralla. Keväällä 2011 valmistunut elokuvaprojekti tarjosi mahdollisuuden Kentälle päästä työskentelemään kokeneemman näyttelijän kanssa. Yhteinen sävel löytyikin musiikkimiesten kesken helposti, ja projekti oli molemmien puolin opettavainen sekä antoisa.

Elokuvan valmistumisesta on nyt jo kulunut pidempi tovi. Minkälaisen jäljen yhdessä työskentely on jättänyt miehiin?

Mistä lähti ajatus tehdä *Elämä on Blues?*

Juuke: Ajatus tuli omasta elämästä, kun monia vuosia sitten olin aloitteleva muusikko ja seurustelin. Suhde meni poikki, kun tyttöystävä löysi itselleen mieluisamman miehen, joka oli kaiken lisäksi minua menestyneempi muusikko. Siinä oli hyvä pohja lähteä kärjistämään tilanteita vähän dramaattisemmiksi elokuvaa varten.

Helo: Siitä, kun levy-yhtiömogulimme Saikkosen Tuomo välitti minulle Juuken tiedustelun asiasta. Taisi se aika saman tien olla päätetty, että lähden mukaan kun meininki kuulosti hyvältä ja oli myös niin siistiä, että kerrankin johonkin tällaiseen pyydetään.

Millaista oli työskentely Helon/Juukan kanssa?

Juuke: Helon kanssa oli ihan antoisaa työskennellä. Tuntui siltä, että Helo ymmärsi mitä olin käsikirjoituksella ja etenkin päähahmolla ajanut takaa ja oltiin

Kuvauspäivä
kääntyy iltaan,
mutta herrat jak-
savat hymyillä.”

Elämä on blues

- **Kentän toinen ohjaus & käsikirjoitus**
- **rooleissa Unto Helo, Markku Silvennoinen ja Anastasiina Gylling**
- **toteutettu yhteistyössä Kemi-Tornion ammat-
tikorkeakoulun ja Lapin
yliopiston kanssa**
- **kalusto Haaparannassa
toimivalta North Star
Rentalsilta**

usein samaa mieltä siitä, mihin suuntaan joitain juttuja kannatti kehittää.

Helo: Kunnioitettavaa omistautumista asialle osoitti se, että Juuke lähes heti mukaan lupauduttuani matkusti päiväksi Helsinkiin käymään kanssani käsikirjoitusta läpi. Itseäni jännitti tehdä pitkästä aikaa näyttelijänhommia, eikä itsevarmuus ollut aina suurinta mahdollista. Tästä johtuen välillä kaipasi vahvempaa ohjauksellista otetta, mutta keskustelun kautta päästiin parempaan yhteisymmärrykseen. Oppimista itse kullekin.

Mikä oli paras hetki elokuvan teossa? Entä pahin?

Juuke: Parasta oli päivää ennen ensimmäistä kuvauspäivää pidetyt harjoittelut. Kaikki kolme näyttelijää oli ensimmäistä kertaa paikalla yhtä aikaa ja siinä vaiheessa alkoi tuntua siltä, että elokuva onnistuu. Ideat lenteli ja hauskaa oli. Pahinta oli eka päivä. Aikataulut oli tiettyjen esteiden takia pakko suunnitella niin, että elokuvan kaksi haastavinta kohtausta piti kuvata heti ensimmäisenä päivänä putkeen. Siinä sitten tuli vähän myöhästettyä aikatauluista, mutta onneksi se ei kohtausten laatuun hirveästi vaikuttanut.

Helo: Parasta oli se, kun saatiin viimeiset monologikohtaukset purkkiin ja ehdin vielä juuri ja juuri junaankin (ja sain vieläpä voileivät evääksi). Eikä siksi, että

olisi ollut nihkeä proggis, vaan koska viimeiset tärkeät kohtaukset kuvattiin kahdestaan Juuken kanssa kaikessa rauhassa ja niihin kuviin ja tunnelmiin oli hyvä lopettaa.

Pahin? Lähes puolen vuoden aikaväli on varmaan kullannut muistot niin pahasti että jaa-a.. Jos viime hetket olivat parhaat, niin vastavuoroisesti ensimmäisen kuvausaamun ensitunnelmat taisivat olla vähän kaoottisavytteiset, mutta kyllähän se siitä sitten.

Mitä olisit tehnyt toisin?

Juuke: Nyt elokuvaa katsoessa ensimmäinen kohtaus tuntuu jotenkin löysältä. En osaa sanoa, miten tarkalleen ottaen se olisi pitänyt tehdä paremmin, mutta jokin siinä kohtauksen rytmissä ja kuvakerronnassa hiukan tökkii.

Helo: Olisin ottanut vikaan kohtaukseen sen yhden toisen paidan. Ja en olisi ehkä myöskään laittanut partavaahtoa hiuksiin luullen sitä muotoiluvaahdoksi.

"Taisi se aika saman tien olla päätetty, että lähden mukaan kun meininki kuulosti hyvältä."

Tekisitkö yhteistyötä samojen ihmisten kanssa uudestaan?

Juuke: Tekisin kyllä, ja olen nytkin tyytyväinen kaikkien työpanoksiin. Mitä näyttelijöiden ohjaamiseen tulee, minulla kestää aina oma aikansa oppia lukemaan toista ihmistä, joka on kuitenkin aika olennaista ohjaajalle. Tutun ihmisen kanssa on paljon helpompi lähteä keskustelemaan kohtausten toteuttamisesta. Jos nyt tekisin elokuvaa Helon kanssa, olisi se varmaan asteen helpompaa kuin viimeksi.

Helo: Koska voin aloittaa?

Mitä haluat sanoa projektin valmistuttua Helolle?

Juuke: Helolle terveisiä: Toivottavasti ei kovin paljoa hävetä pitää Elämä on bluesia dvd-hyllyssä. Nähdään keikoilla!

Juhani "Juuke" Kenttä
- s. 1987
- tekee musiikkia nimellä Juuke '77
- opiskelee teostuotantoa Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa
- ohjasi ja käsikirjoitti lyhytelokuvan Elämä on blues

Unto "Une" Helo
- s. 1978
- laulajana yhtyeessä Rytmihäiriö
- näytellyt mm. elokuvissa Pitkä kuuma kesä, Helmiä ja sikoja ja 8 päivää ensi-iltaan.

VALTAVIRRRAN TUOLLA PUOLEN

Hannu-Pekka Peltomaa täytti neljäntenä opiskeluvuotenaan pitkäaikaisen haaveen oman lyhytelokuvan ohjaamisesta. Prosessissa syntyi musta-valkofilmille kuvattu, vahvasti visuaalinen Kädessäni, jonka kuva-ilmaisullinen ja äänikerronnallinen ote muistuttavat tekijänsä ihanteista.

– Kuvallisina ja valaisullisina esikuvina ovat toiminut etenkin musta-valkoiset elokuvat, Peltomaa toteaa.

Lyhytelokuvan haasteellisuutta lisäsi ratkaisu kuvata teos 16 millimetriselle filmille. Filmille kuvaamisen mahdollisuutta oli vaikea sivuuttaa Peltomaan visioiden takia.

– Mielestäni projekti oli sen luonteinen, että filmille kuvaaminen oli perusteltua, kertoo Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun teostuotannon päätoiminen opettaja **Timo Puukko**.

Filmiformaatin käyttö on kallista, minkä vuoksi teosta työstävän työryhmän on laadittava tarkat kuvaussuunnitelmat.

– Filmituotanto on optimaalinen ennen kaikkea oppimismielessä, Puukko jatkaa.

Tekijä itse on syystäkin tyytyväinen metodeihin, joita hyödyntämällä koulun käytössä ollut kalusto antoi mahdollisuuden omaperäisen kuvallisen ilmaisun luomiseen.

– Jälkeenpäin en voisi kuvitella elokuvaani muulle kuin filmille kuvattuna. Rosoinen ulkonäkö tuo tärkeän lisäulottuvuuden elokuvan tunnelmaan. Filmin rajallisuuden vuoksi ratkaisujen täytyy olla läpeensä harkittuja, Peltomaa kuvailee.

LUOVUUS RATKAISEE

Lyhytelokuvan tekeminen alkaa ideasta ja päättyy leikkauspöydälle. Koska matka käsikirjoituksesta valmiiksi elokuvaksi on pitkä, teoksen lopullinen tyyli ja muoto hioutuvat vaihe vaiheelta. Monipuoliseen elokuvalliseen ilmaisuun pääsemiseksi on tuotannon budjetin puitteissa mahdollisuus vuokrata välineitä.

”Elokvien ohjaamisesta kiinnostuneen täytyy olla idearikas ihminen.”

Hannu-Pekka Peltomaa pääsi ohjaamaan Jussi-palkittua näyttelijää Pirjo Leppästä.

– Työn jälki ei ole kuitenkaan sidottu tekniikkaresursseihin vaan monesti riittää, kunhan käsikirjoitus on hyvä. Pidän tärkeänä, että tekijällä on hyvä idea ja suunnitelmia idean toteuttamista varten, Puukko painottaa.

Pitkien ja rankkojen kuvauspäivien tuoksinasta on glamour kaukana ja toisinaan herkün taiteilijan sielunelämä on koetuksella. Huolellinen valmistautuminen auttaa työn loppuun saattamista.

– Ennakkotyön määrä välittyy helposti valmiista teoksesta. Hannu-Pekan elokuva on hyvä esimerkki siitä, minkälainen merkitys huolellisella suunnittelulla ja pitkälle viedyllä kehittelyllä voi olla, Puukko mainitsee.

Elokuvaohjaajan ammatista haaveilevat valitsevat alansa kutsumuksesta. Tekijän persoonallinen kädenjälki näkyy töissä, joissa ohjaaja on omakseen oman roolinsa.

– Pääsin alusta asti tekemään sellaista elokuvaa, joka minulla oli ajatuksissa. Olin lisäksi itse vaikuttamassa kaikilla elokuvan osa-alueilla kuvasuunnittelusta äänipuoleen, Peltomaa selvittää.

VAPAUTTA JA VASTUUTA

Taiteellisen johtajan haarniska on painava, eivätkä leveätkään hartiat riitä yksin kantamaan työtaakkaa. Peltomaa kiittelee myös työryhmänsä kuuluneita opiskelijatovereita sekä opettajia, jotka antoivat palautetta ja mentorointiapua.

– Opettajat eivät lähteneet estämään tai määräämään mitään, vaan olivat tukena ja palautteen antajana, hän muotoilee.

– Opettajan tehtävä on auttaa rajamaan aihetta ja keksimään vaihtoehtoja, Timo Puukko säestää.

Sisältötuotannon linjan valitsevista kolmannen vuoden opiskelijoista putkahtaa monentyyppisiä lahjakkuuksia. Toisille mielikuvituksen tuottamat kuvat riittävät ideoiden polttoöljyksi, kun taas osalle ajatusten kanavointi onnistuu parhaiten kirjallisen tekstin läpi suodatettuna.

– Elokuvien ohjaamisesta kiinnostuneen täytyy olla idearikas ihminen, jolla on joko kirjallisia ideoita tai visuaalista silmää, Timo Puukko korostaa.

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun opiskelijoiden korkealaatuinen työn jälki on ehditty huomaamaan myös koulun ulkopuolella. Kädessäni -elokuva noteerattiin syyskuussa Reikäreuna -elokuvafestivaalilla lyhytelokuvakilpailun pääpalkinnolla yli 200 työn joukosta.

Mustavalkoiselle filmille kuvaaminen toi syvyyttä Kädessäni -elokuvan ilmaisuun. Kuvassa pääosan esittäjä Milla Hietala.

Nuottien tapailua treenikämpillä.

Biljardipallojen pussittaminen tarjoaa rentoa ajanvietettä.

RAJOJA YLITTÄVÄÄ TOIMINTAA

Tornio-Haaparanta kaksoiskaupungin vapaa-ajan tarjonta ei rajoitu pelkästään Tornion puolelle. Myös Haaparannalta löytyy tekemistä ja ajanvietettä. Ennen rautatieasemana toiminut Haparanda Station tarjoaa erilaista aktiviteettia niin yläasteikäisille kuin vanhemmillekin. Ajan siellä saa kulumaan leppoisasti myös korkeakouluopiskelija.

– Meillä löytyy tällä hetkellä bänditoimintaa, joogaa, konsertteja, teatteritoimintaa, tanssimista, kokkausta ja tietenkin avaamisesta asti toiminut kahvila, kertoo nuorisotyöohjaaja **Jari Salo**.

Stationille voi myös halutessaan ehdottaa uusia aktiviteetteja, sillä talo on kaikille uudistuksille täysin avoin.

– Vaikka meidän toimintamme onkin suurimmilta osin suunnattu nuorille, käy Stationilla paljon myös vanhempaa väkeä esimerkiksi joogassa sekä bänditoiminnan yhteydessä, toteaa Salo.

Helpoiten Stationin tarjontaan pääsee mukaan ottamalla yhteyttä esimerkiksi henkilökuntaan tai menemällä itse paikan päälle tutkimaan tilannetta.

– Pakko täällä ei ole kuitenkaan osallistua järjestettyyn puuhailuun, vaan ajankuluksi tarjolla on myös biljardia, pingistä ja välillä katsomme elokuviakin. Varsinkin nuoret ovat viihtyneet täällä viikollakin, kertoo Salo. Stationin toiminta on laajentunut eteenpäin vuosi vuodelta ja jatkuvasti etsitään uusia muotoja, millä tarjontaa voisi lisätä. Tulevaisuudelle on ainakin näillä näkymin luvassa Zumbaa sekä vedettyä karaokea.

”Siisti ympäristö, tyylikäs sisustus ja muutenkin legendaarinen paikka.”

MUSIIKKITOIMINTA LÄHELLÄ SYDÄNTÄ

Stationilla vuodesta 2002 asti käynyt **Valtteri Isometsä** kertoo paikan olleen aina erittäin viihtyisä ja sen sopivan ajanviettopaikaksi vanhemmillekin.

– Siisti ympäristö, tyylikäs sisustus ja muutenkin legendaarinen paikka! Kaikki toimii kuten pitää. Täällä on mukava viettää aikaa, hehkuttaa Isometsä.

Isometsä on ollut Stationin tähänastiseen tarjontaan erittäin tyytyväinen

– Musiikkihommat kiinnostavat eniten ja aika kuluukin enimmäkseen bänditreeneissä sekä tauolla kahvilassa tai biljardia pelaten.

Stationilla bändeille mahdollisuudet treenata ovat todella antoisat. Treeniaikoja löytyy varmasti haluaville ja treenikämpät ovat erittäin siistissä kunnossa sekä satunnaisia instrumenttejakin löytyy valmiiksi.

Teksti: Aleksi Martikainen

Kuvat: Anna-Mari Lämsä

Taitto: Elina Hollanti

Station on avoinna kaikille kiinnostuneille aina tiistaista torstaihin 18.30–22 ja perjantaista lauantaihin 19–24. Paikan löytää helposti osoitteesta : Järnvägsgatan 21, Haparanda.

Golf voi joskus olla turhauttavaa.

GOLFIA MONEEN LÄHTÖÖN

Tornioon rantautunut frisbeegolf on saanut suuren suosion kaupunkilaisten keskuudessa. Vuonna 2010 perustetussa Tornio DiscGolfParkissa näkee jatkuvasti pelaajia.

Torniossa on mahdollisuus kokeilla myös frisbeegolfin herrasmiesversiota, normaalia golfia. Kivenheiton päässä frisbeegolfkentästä sijaitsee yksi Suomen haastavimmista golfkentistä, Green Zone Golf.

KIEKKOJA HEITTELEMÄSSÄ

Tornion Frisbeegolfrata sijaitsee otollisella paikalla lähellä keskustaa, vesitornin juurella. Yhdeksän rataa käsittävässä puistossa on paljon puita ja korkeuseroja, joten radoissa on vaihtelevuutta. Esite lupaa kuitenkin ratojen olevan aloittelijaystävällisiä. Ensimmäistä kertaa oikeisiin frisbeegolfkiekkoihin tutustuneena osun jokaiseen matkalla olevaan puuhun. Tornion ratojen ihannetulos on saada kiekko koriin kolmella heitolla, mikä tuntuu ensi alkuun todella utopistiselta.

Taloudellisesti frisbeegolf on opiskelijaystävällinen vaihtoehto. Kolmen erilaisen kiekon paketti maksaa noin 30 euroa.

– Kymmenellä eurolla eli yhdellä kiekolla pääsee kuitenkin jo pitkälle, kertoo frisbeegolfia neljä vuotta harrastanut **Ossi Lehtinen**.

Lajin aloituskynnys on matala johtuen sen edullisesta hinnasta ja aloittamisen helppoudesta. Radat ovat useimmiten ilmaisia ja pelaamaan voi mennä koska tahansa. Peliin pääsee sisälle jo muutaman ensimmäisen heiton jälkeen.

– Haastetta kuitenkin riittää, sillä lajissa on paljon opittavaa pitkäksi aikaa, toteaa Lehtinen.

PALLOJA PUTTAAMASSA

Tornion Green Zone Golf on ainutlaatuinen golfkenttä. Se on ainoa paikka maailmassa, jossa golfkenttä sijaitsee kahden valtion välillä. Päästäkseen ”isojen poikien” golfkentälle täytyy pelaajan suorittaa Green card -koe, joka sisältää pelikokeen sekä sääntökokeen. Ilman korttiakin pääsee kuitenkin pelaamaan pienempää par 3 -kenttää. Par 3 -kenttä tarjosi ainakin minunlaiselleni minigolfia kerran pelanneelle haastetta aivan tarpeeksi. Kolmesta saamastani pallosta kaksi päätyi vesiesteeseen. Onneksi oppaana ja opastajana mukana ollut, golfia neljä vuotta aktiivisesti pelannut **Tommi Enbuska** lupasi ottaa syyt niskoilleen.

– Parasta golfissa on haastavuus. Sinun on itse kehityttävä, kukaan ei tule lyömään palloja puolestasi, toteaa Enbuska.

Välillä kuitenkin toivon että joku löisi, kun etsin pallojani korkeasta heinikosta.

Golf kustantaa pelaajalta jonkin verran enemmän kuin frisbeegolf, mutta opintolainaa ei silti golfin takia tarvitse nostaa. Par 3 -kentällä pelaaminen maksaa 15 euroa. Hintaan kuuluu kolme mailaa.

Enbuska ei usko, että frisbeegolfin räjähdysmäinen suosio veisi pelaajia golfin parista, päinvastoin.

– Hyvä juttu. Ehkä se tuo golfille lisää harrastajia, naurahtaa Enbuska. Lajit ovat pohjimmiltaan hyvin samanlaiset. Säännöt ovat samat eikä pelaamisessa ole suurempia eroja. Frisbeegolf lienee lajina kuitenkin opiskelijoiden keskuudessa suosittumpi helpomman lähestyttävyyden takia. Golfin aloituskynnystä tuskin laskee sen kaavoihin kangistunut pukeutumiskoodi. Tämän kanssa ollaan ilmeisesti jo vapaampia, eikä minunkaan päälleni syljetty, vaikka pelasinkin ilman golfsukkia. Paremmuudesta näiden kahden lajin välillä on vaikea sanoa. Molemmat ovat helppoja aloittaa, mutta tarjoavat haasteita aina ihan huipulle asti.

Teksti: Joonas Silvola

Kuvat: Riku Virta

Taitto: Elina Hollanti

KOHTI VALOISAA TULEVAISUUTTA

TP-47:n Niko Heiskanen (2) ja Jouni Talvensaari juonimassa kulmapotkua ottelussa Vaasan IFK:ta vastaan.

Teksti: Markku Silvennoinen

Kuvat: Anna-Mari Lämsä

Taitto: Johanna Kyllönen

Tornion Pallo-47:n lähihistoria on ollut varsin tapahtumarikas. Seura on lähettänyt viimeisen kymmenen vuoden aikana useita pelaajia pääsarjaan ja aina maailmalle asti. Tämän lisäksi TP-47 on kokenut pelilliset huippuhetkensä, sekä sitä seuranneen karkean paluun arkeen. Seuran tähänastisen historian huippu koettiin vuoden 2003 lopulla, kun TP-47 nousi ensimmäistä kertaa valtakunnan pääsarjaan. Veikkausliigan iloihin ei Torniossa kuitenkaan päästy tottumaan, sillä jo toinen kausi (2005) päättyi pettymykseen, kun joukkue matkasi sarjaa alemmaksi. Paluu liigakartalle jäi haaveeksi, sillä seuran trendi jatkui laskevana. Neljäs kausi Ykkösessä (2009) tarjosi jälleen katkeraa kalkkia, eli putoamisen. Nyt toista kautta Kakkosessa pelaava seura tähtää ylöspäin, muttei hinnalla millä hyvänsä.

LIIGAVUODET OPETTIVAT

Ikävän monta kertaa, kun seura käy läpi vastaavanlaisen tarinan, kolkuttaa seuraavaksi ovelle vakava talouskurimus. TP-47 tekee tässä asiassa virkistävän poikkeuksen.

– Liigassa pelaaminen on todella kallista. Meille jäi rasiitteita pidemmälle aikavälille, mutta tilanne on nyt hyvä. Kädestä suuhun -periaatteella eletään, mutta sitä se on maailmallakin. Päätimme, että talouden ehdoilla mennään eteenpäin, toteaa TP-47:n puheenjohtaja **Hannu Uusitalo**.

Uusitalon mukaan kaudet Veikkausliigassa nostivat TP-47:n viimein myös suuren yleisön tietoisuuteen, eikä reissusta jäänyt

mitään hampaan koloon, vaikka toinen kausi päättyikin putoamiseen. – Se oli monella tapaa opettavainen reissu. Kävi selväksi, että organisaatiota täytyy kehittää niin kentällä kuin sen ulkopuolellakin. Ei sillä tasolla enää oikein pelkin talkoovoimin pärjätä, tiivistää Uusitalo.

Jouni Talvensaari antaa TP-47:n vapaapotkua ottelussa Vaasan IFK:ta vastaan.

LUPAAVA TULEVAISUUS

Ennen pääsarjavierailuaan TP-47 tunnettiin muualla Suomessa lähinnä ansiokkaasta juniorityöstään. Kasvatustyön kirkkaimpina helminä voidaan nimetä maajoukkueen vakiokalustoon pitkään kuulunut **Teemu Tainio**, sekä myös maajoukkueeseen yltänyt ja sittemmin Ruotsin pääsarjaan siirtynyt **Henri Sillanpää**. Hyvän kasvattajan maineelle pyritään saamaan jatkoa myös tulevaisuudessa. Tämä näkyy jo nyt edustusjoukkuees-

sa, jonka ringissä on kuluvalle kaudella ollut peräti yksitoista 90-luvulla syntynyttä omaa kasvattia.

– Kun katsoo vaikka ikäluokkansa Ykköstä pelaavia b-juniorei-

TORNION PALLO-47

- Perustamisvuosi: 1947
- Kotikenttä: Pohjan stadion
- Sarja: Kakkonen (Suomen 3. korkein taso)
- Suurimmat saavutukset: Suomen Cupin välierä (1960), Veikkausliigan 10. sija (2004)
- Tunnetuimmat pelaajat: Keijo Huusko, Teemu Tainio, Martti Tolonen, Henri Sillanpää.

ta, niin seuran tulevaisuus näyttää hyvältä. Täytyy vain toivoa, että saamme pojat pidettyä täällä mahdollisimman pitkään. Toivoisin, että voisimme tarjota heille lisää haasteita ja kasvattaa heitä niiden kautta, näkee TP-47:n päävalmentaja **Kimmo Halmkrona**.

Seura teki taannoin linjanvedon, jonka myötä se on rakentanut persoonattoman muukalaislegioonan sijaan joukkuettaan Tornion ja sen lähialueiden pelaajista. Ulkomaalaisia seurassa pelaa kuluvalle kaudella kaksi, mutta heidät lasketaan palveluvuosiensa perusteella jo torniolaisiksi. Visiona onkin paluu Ykköseen joukkueella, jonka runko koostuu omista kasvateista. Uusitalo näkee lajin aseman kaupungissa hyvänä, sekä kiittelee myös viime vuosina kehittyneitä olosuhteita.

– Iso merkitys on sillä, että Tornioon saatiin jalkapallohalli ja sen viereen vielä tekonurmikenttä. Se näkyy suoraan harrastajamäärissä, kun olosuhteet ovat kunnossa. Meillä onkin tällä hetkellä jo yli 400 junioria, iloitsee Uusitalo.

Uusitalolta löytyy myös perustelut sille, miksi uusien torniolaisien kannattaisi saapua Pohjan Stadionille tutustumaan kaupungin jalkapalloylempyyteen.

– Täällä on mahdollisuus nähdä nuori ja nälkäinen joukkue, joka nimenomaan pyrkii pelaamaan, eikä vain roiskimaan palloa, päättää Uusitalo.

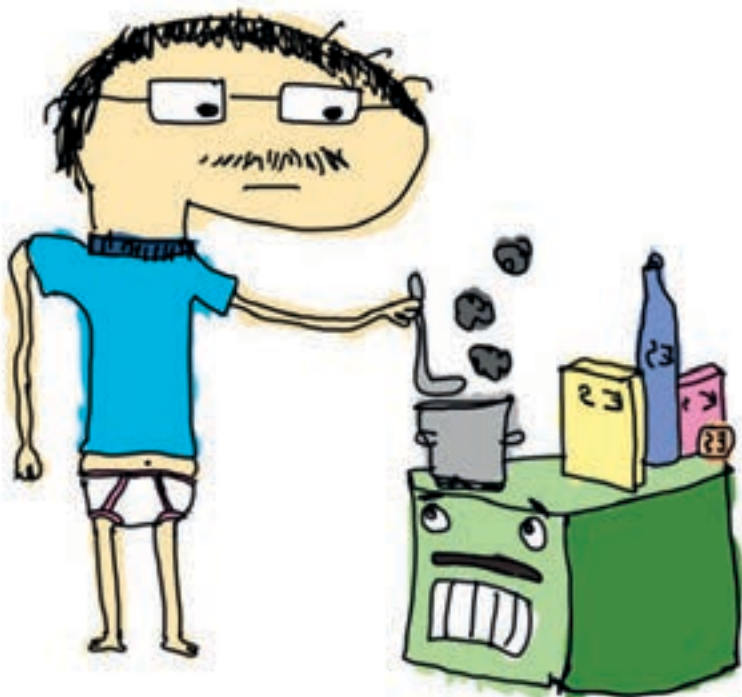
Seuran tulevaisuus näyttää hyvältä.

Vaasan IFK:n maalivahti Olli Nylund venyy pelastukseen TP-47:n Jaakko Paavilaisen kärkeäessä reboundia.

Taiston tauottua on kättelyn vuoro. Tällä kertaa vierasjoukkue VIFK käänsi tiukan ottelun edukseen lukemin 0-1.

OPINTOTUEN ARMOILLA

Teksti: Mikko Putkonen

Kuvat: Tuomas Närvä

Taitto: Reino Munck

”Tuet tuli, tuet meni” on tuttu lause monelle opiskelijalle. Yleinen käsitys opiskelijaelämästä lieene se, että päivät matelevat koulun penkillä, josta illan tullen palataan soluasuuntoon syömään tonnikalaa ja makaronia. Viikonloput taas vietetään riehakkaissa bileissä ilman huolta huomisesta. Todellisuus ei kuitenkaan aina vastaa yllämainittua. Koska rahaa on niukasti, kompromisseilta on usein vaikea välttyä ja tili huutaa tyhjiyttään kuukauden lopussa.

KÄDESTÄ SUUHUN

Yhteisöpedagogiksi opiskelevan 23 -vuotiaan **Sanna Immosen** mielestä pelkällä opintotuelle ei tule toimeen. Neljättä ja viimeistä vuotta opiskeleva Immonen nostaakin valtion takaamaa opintolainaa.

- Opintotuki riittää minullakin juuri ja juuri kimppakämpän vuokran maksamiseen. Ilta- ja viikonlopputyöt Subwayllä patonkeja pyöritellen ei kauan kiinnostanut, kun kaikki vapaa-aika meni vain koulussa ja töissä, muistelee Immonen.

Nyt opintolainaa nostaessa jää aikaa muuhunkin, hän jatkaa.

Immonen on sitä mieltä, että Suomessa opiskelijat ovat pakotettuja nostamaan opintolainaa, elämään vanhempensa siivellä tai käymään töissä koulun ohella. Iltatöissä ravaaminen on uuvuttavaa puuhaa, jonka vuoksi monien opiskelijoiden valmistuminen viivästyy. Huonoksi säästäjäksi ja elämästä nautiskelijaksi tunnustautuvalla Immosella suurin osa kuukausittaisista tuloista menee reissaamiseen.

- Matkustan vähintään kerran kuussa ympäri Suomea tapamaassa kavereita tai perhettä, Immonen kertoo.

Kotimaan sisällä tapahtuvan viikonloppumatkailun lisäksi Immonen kertoo lentävänsä pari kertaa vuodessa ulkomaille halpalennoilla päästäkseen irti harmaasta opiskelija-arjesta.

- Elän kädestä suuhun. Mutta elämällä saa kokemuksia, ja kokemukset rakentavat sen mitä me kaikki olemme ja mitä meistä tulee. Ihan sama, tärkeintä on pitää hauskaa, Immonen toteaa pirteästi.

EI MITÄÄN PIRKKAA

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa ensimmäistä vuotta viestintää opiskelevan **Einari Viirretin** mielestä pelkällä opintotuella voi tulla toimeen.

- Kyllä pelkällä opintotuella toimeen tulee, mutta täytyy tehdä kompromisseja kämpän ja harrastuksien kanssa. Nostan opintolainaa, että pystyn oikeastikin tekemään jotain hauskaa ja syömään muutakin kuin makaronia, Viirret pohtii.

Suurin osa Viirretin opintotuesta menee ruokaan ja juomaan, opintolainalla taas rahoitetaan valokuvaharrastusta. Matkailu on myös hänelle mielestä puuhaa.

- Opintolainalla Keski-Eurooppaan lokakuussa! Sovitaan että se on opintomatka, koska otan kameran mukaan, Viirret nauraa.

Arjen säästöratkaisut ovat tuttuja jokaiselle opiskelijalle ja niitä joutuukin väistämättä tekemään.

- Säästän ruoassa ja kotitaloustavaroissa. En yleensä viitsi ostaa esimerkiksi kotimaisia kasviksia hintaeron vuoksi. Oluen laadussa en kitsastele! Ei mitään Pirkkaa, Viirret virnistää.

Elämä opiskelijan niukoilla tuloilla vaatii taloudellisia kompromisseja ja jokainen päättää itse, mihin varansa käyttää. Immonen sekä Viirret ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että opintotuen määrää tulisi nostaa. Siihen asti opiskelijat saavat jatkaa senttien venyttämistä ja tarjouksien perässä juoksemista, mutta se on sitä opiskelijaelämää.

”Nostan opintolainaa, että pystyn oikeastikin tekemään jotain hauskaa.”

KOULU JA KAUPUNKI OVAT LIIKUNNAN ASIALLA

Teksti: Markku Silvennoinen

Kuvat: Anna-Mari Lämsä

Opiskelijalle koulunkäynnin ollessa ykkösprioriteetti, korostuu vapaa-ajan ja harrastuksien merkitys arkea tasapainottavana tekijänä. Koulutus-kuntayhtymä Lappia pyrkii parantamaan opiskelijoidensa viihtyvyyttä tarjoamalla ilmaiseksi mahdollisuuksia harrastaa useita eri lajeja yhtymän hallinnoimissa tiloissa.

– Koululla on oma kuntosali, joka luonnollisesti on opiskelijoiden käytettävissä. Sitten Lappian päärakennuksen salissa voi pelata esimerkiksi sulkapalloa, salibandya, lentopalloa ja pingistä. Mercurian salissa on näiden lisäksi myös koripallokorit, kertoo Lappiassa liikunnanopettajana sekä liikunnan koordinaattorina toimiva Mikko Kari.

Koulun omien tilojen lisäksi opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta käyttää myös koulun vieressä sijaitsevaa jalkapallohallia täysin ilmaiseksi.

– Jalkapallohallista on varattu vuoroja opiskelijoille ja lisäksi siellä on mahdollista pelata pesäpalloa ympärivuotisesti. Siellä on myös mahdollisuus harrastaa jousiamuntaa, mutta ihan ketä tahansa emme ampumaan voi päästää. Sitä varten vaadimme hieman näyttöjä osaamisesta, naurahtaa Kari.

Kaupunki panostaa laajasti. Myös Tornion kaupungin päättäjät ovat nähneet vapaa-ajan mahdollisuuksien parantamisen sekä liikuntatiloihin satsaamisen tärkeinä painopistealueina.

– Tornio on hyvinkin vireä urheilukaupunki. Meillä on paljon liikuntapaikkoja. Viimeisen kymmenen

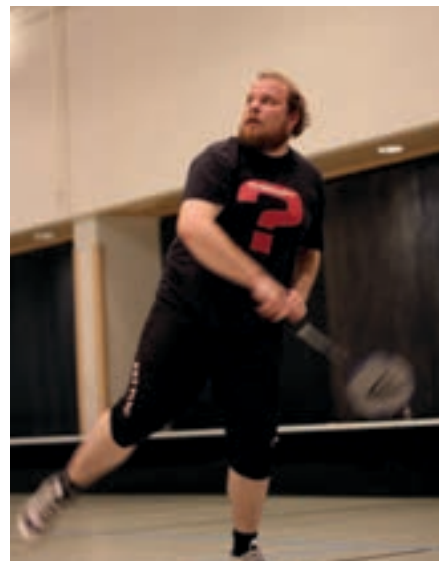
vuoden aikana on tehty useita suuria investointeja,

kun päättäjät ovat halunneet aktivoi-
da ihmisiä. Lisäksi
viime vuosina on
tullut myös paljon
kaupallisia toimijoita
kaupunkiin, toteaa
kaupungin liikuntatoimen johtaja Tapio Miettunen.

Tulevaisuudessakin kaupunki aikoo jatkaa uusien tilojen rakentamista, mikäli tarvetta ilmenee, mutta myös toki ylläpitämään jo olemassa olevaa verkostoa. Viimeisin lisäys Tornion liikuntapaikkoihin on Pohjan stadionin viereen rakennettu frisbee-golf rata Tornio DiscGolfPark.

– Seuraavaksi Lappiahallin yhteydessä olevan tekonurmen viereen rakennetaan ulkoliikuntapaikka, jatkaa Miettunen.

Vaikka seurat toki haalivatkin suurimman osan tilojen kapasiteetista

Sulkapallo tuo vauhdikasta vastapainoa opiskelijan arkeen.

käyttöön ja vuorot menevät nopeasti, niin yksityiset ryhmätkään eivät tule tyhjän päälle jäämään.

– Aina löytyy jotakin, lupaa Miettunen.

Lisätietoa koulun vuoroista:

mikko.kari@tokem.fi

Lappiahallin kalenteri: <http://www.lappiahalli.fi/hallivuorot/vuorokalenteri.html>

Kaupungin liikuntatoimen johtaja: tapio.miettunen@tornio.fi

Lisätietoa kaupungin tarjonnasta: <http://www.tornio.fi/index.php?p=Liikuntajaulkoilu>

Kaupungin liikuntapaikkojen varauskalenteri:
<https://asp2.timmi.fi/login.do?loginName=selaaja.tornio&password=webtimmi>

UUDISTUNUT KIISKI HEHKUU VÄREISSÄ

Teksti: Heini Peltola

Kuvat: Anna-Mari Lämsä

Taitto: Johanna Kyllönen

Opiskelijoiden omakustannelehteen *Vastarinnan Kiiskin* iski viime keväänä tuulenpuuska. Sen olisi voinut nimetä Jataksi ja Mintuksi tai moneksi muuksi henkilöksi. Tämä tuulahdus ei kuitenkaan aiheuttanut hätätilaa, vaan johti lehdensisäisiin uudistuksiin. Oma-aloitteisen opiskelijan perustama nettilehti sai muun muassa värityksen ja enemmän työryhmää taakseen. Päätoimittaja **Jatta Heino** ja toimitussihteeri **Minttu Merivirta** synnyttivät lehden perustaneen **Sonja Huhtaniskan** perillisestä toimituksen.

Opiskelijoiden voimin pyörivä lehti tarjoaa hyödyllistä työkokemusta jo nyt monille, ja jatkossakin kaikille halukkaille. Toimituksesta löytyy oman koulun viestinnän ja kuvataiteen opiskelijoiden lisäksi toimittajia eripuolilta Suomea. Uusia toimittajia tarvitaan kuitenkin aina ja Heino sekä Merivirta kannustavat kaikkia innokkaita ottamaan yhteyttä ja esittämään juttuideoita.

– Kiiskiin voi kirjoittaa kuka vain. Tärkeintä on innokkuus, ei journalistinen kokemus, rohkaisee Heino uusia opiskelijoita. Luovuudelle ja yksilön omalle kirjoittamistyyliä annetaan Kiiskissä sijaa. Merivirta painottaa riippumattoman lehden mahdol-

Päätoimittaja Jatta Heinon mukaan Kiiskin muuttuminen kolumnipohjaisesta juttupainotteisemmaksi on ollut lehden näkyvin uudistus värilliseksi siirtymisen ohella.

listavan vaikkapa koulun asioiden kriittisen, mutta rakentavan tarkastelun.

– Kritisointi ei ole kuitenkaan itse tarkoitus ja lehdessä julkaistaan myös vastineita.

Vastarinnan Kiiskin tarinan vuonna 2009 aloittanut Huhtaniska luovutti ohjat seuraajilleen hyvillä mielin. Tärkeintä oli lehden kriittisen asenteen säilyttäminen. Huhtaniska kuitenkin painottaa uudistumisen merkittävyyttä ja kertoo luottavansa tekijöihin.

– Niin kauan olen tyytyväinen kun lehti säilyy rohkeana, tuoreena ja omannäköisenä. Kesäkiiski oli älyttömän hyvä idea, kehuu Huhtaniska heinä-elokuun aikana ilmestynyttä Kiiskin kesäjulkaisua.

Heino ja Merivirta ovat pyörittäneet Kiiskiä lähes vuoden verran. Ensi syksynä heitä odottaa siirtyminen koulusta työelämään ja toiveena olisi että Kiiski säilyisi hengissä myös sen jälkeen.

– Tavoite on, että Kiiski olisi jatkuva ja että joku hullu jatkaisi tätä meidän jälkeemme, hymyilee Heino.

KOLUMNISTI RENTOUTUU KIISKIN AVULLA

Vakiovarusteena Kiiskistä löytyvän *Elokuvotusta* – palstan kirjoittaminen on **Eero Harjulle** rattoisa harrastus. Sen avulla hän selkeyttää ajatuksiaan ja purkaa paineita. Harju ei pelkää loukkaavansa jutuillaan ketään, vaan jopa toivoo kirjoitustensa herättävän keskustelua.

– Pelkät mielipiteet eivät tee ihmisestä kirjoittajaa. Tärkeämpää on pystyä jalostamaan mielipiteitään eteenpäin ja saada ihmiset niiden avulla ajattelemaan.

Henkireikänä toimiva vakio-palsta on opettanut Harjulle muun muassa tiivistämisen tarpeellista taitoa. Enää hän ei kirjoita kolme kertaa pyydetyn mittaisia tekstejä, eivätkä analyysitkään tätä nykyä rönseyile ta.

Eero Harju (vas.) ja Viljami Tala tähyilevät työelämään, missä arvostetaan Kiiskin tuomaa journalistista kokemusta.

ainakaan kovin pahasti. Harjun mielestä Kiiski on tällä hetkellä paras formaatti johon voi kirjoittaa. Myös hänen toimittajakollegansa **Viljami Tala** arvostaa lehden riippumattomuutta.

– Kiiskissä voi ilmaista itseänsä ilman koulun tiukkaa sabluunaa ja raameja. Lehdessä saa sanoa mitä haluaa ja mikä parasta, vastuuhan on päätoimittajalla, siirtää Tala virnistäen vastuun lehden sisällöstä sen vetäjille.

Harju kuuluu Kiiskin veteraanitoimittajiin ja ainakin ensi kevään hän haluaisi jatkaa kolumnien kirjoittamista. Hänen mielestään myös uusien opiskelijoiden kannattaa tarjota juttuideoita Kiiskiin.

– Ikinä ei kannata olla kirjoittamatta, päättää Harju.

PARI ASIAA KIISKISTÄ

- Vastarinnan Kiiski on opiskelijoiden pyörittämä koulusta riippumaton lehti
- Lehti perustettiin helmikuussa 2009
- Kiiski ilmestyy noin kerran kuussa ja toimii pääasiassa nettilehtenä

- Kuka tahansa voi kirjoittaa Kiiskiin
- Vastarinnan Kiiski tarjoaa nimensä veroista sisältöä
- Täältä löydät Kiiskin: www.vastarinnankiiski.com

KOLUMNI:

LEHTITYÖSSÄKIN PÄRJÄÄ ASENTTEELLA

Sattuman oikusta päädyin kesäksi Alavieska-lehden toimittajaksi. En nimittäin edes tiennyt alavieskalaisilla olevan omaa lehteä ennen kuin veljeni kertoi heidän hakevan työntekijää. Vaikka minulla oli alan töistä aika vähäinen työkokemus, niin päätin silti yrittää. Pari puhelinsoittoa ja yhtä työhaastattelua myöhemmin sain tekstiviestin, jossa ilmoitettiin minun saaneen työpaikan. Yllättyneenä aloin suunnitella kesäkuukausia uusiksi.

Kesästä tulikin sitten kiireinen. Tein kahta työtä ja huolehdin välissä vastasyntyneestä pojastani. Olin eräänlainen juokseva toimittaja, erittäin liukuvilla työajoilla. Kuitenkin kun hommaan suhtautui vakavasti, niin se sujui hyvin. Tähän uskon pitkälti vaikuttaneen maatilalla opittu asenne työntekoon. Oli työ kuin työ niin se tehdään kunnon ja niin hyvin kuin osaa. Tällä paneutumisella pärjäsi hyvin, kun joka viikko oli saatava tekstiä ja kuvia se neljä sanomalehtisivua. Oman työn arvostusta lisäsi syksyllä käteen jäänyt ihmeenkin mairitteleva työtodistus.

Kuten kaikki hyvä, sekin kesä loppui. Opiskeluihin voi palata viisaampana, sillä loppupeleissä työstä oppii vain sitä tehdessään. Mitä käteen sitten jäi palkkakuitin lisäksi? Olennaisimman taisin kirjoittaa jo otsikossa: Asenne on ratkaiseva. Jos työhön suhtautuu vakavasti ja päättää tehdä parhaansa, niin se näkyy silloinkin kun kaikki ei mene niin kuin pitäisi. Toinen tärkeä asia on suhtautuminen ihmisiin, heidän parissaanhan työtä tehdään. Itselläni oli tässäkin apuna ihan luonnollinen kiinnostus erilaisiin ihmisiin. Opettelua sen sijaan vaati hankkia tarpeellinen rohkeus kysellä ihmisiltä heidän asioistaan, kun luonnostaan on oppinut olemaan mahdollisimman vähän häiriöksi. Toisaalta siltä pohjalta oli hyväkin lähteä, kohteliaisuus nimittäin yleensä toimii eikä haastateltava ärsyynny.

On hyvä pitää suhtautuminen asiallisena. Ihmisille pitää olla kohtelias ja osoittaa myös aitoa kiinnostusta heidän asiaansa kohtaan. Harvoin pääsee tekemään juttua asioista, jotka ovat itselle läheisiä, mutta on oleellista puristaa itsestään ulos sen verran empatiaa, että kykenee asettumaan sellaisen ihmisen saappaisiin jota kiinnostaa.

Itselleni helpoimmasta päästä olivat aina etukäteen sovitut haastattelut, gallupeita tehdessä sen sijaan aina vähän arvelutti pysäyttellä ihmisiä.

Alavieskalaiset kuitenkin olivat minun kokemukseni mukaan varsin mukavia ja rentoja ihmisiä, ja Alavieska -viikkolla uskalsi jo puhutella väkeä aika rohkeasti. Muutenkin kyläläiset suhtautuivat yllättävän hyvin uuteen toimittajaan alkuun, mikä jossain määrin yllätti. Eivät ihmiset yleensä olekaan pohjimmiltaan mitään ankryöitä, mutta odottavat tulevaisuutta kohdelluksi asiallisesti.

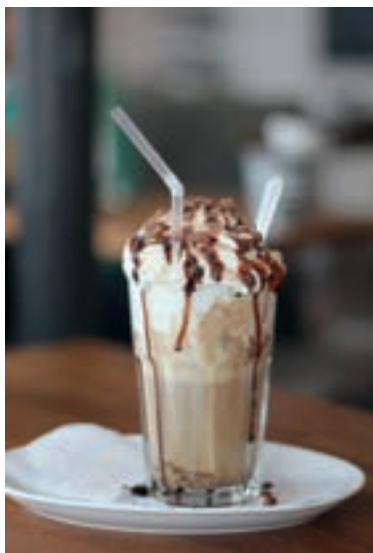
Tämänlaatuisia eväitä itselleni jäi haaviin kesän töistä. Suosittelen vahvasti hakemaan työpaikkaa paikoista, joissa saa tehdä oman alan töitä. Sitä kokemusta eivät korvaa koulutunnit.

Teksti: Tuomas Myllylä

KAHVILAKULTTUURIA METSÄSTÄMÄSSÄ

Kahvilakulttuurin oletetaan olevan vielä lapsen kengissä Tornio-Haaparanta alueella. Otin asiakseni selvittää, pitääkö tämä paikkansa ja kävin testaamassa neljä viihtyisää ja toisistaan tyyliltään eroavaa kahvilaa.

Frappuccino-jäätelökahvi on perujaan Lontoosta ja maistuu vähintäänkin yhtä hyvälle miltä näyttää.

HEVI`S CAFÈ & DELI (Hallituskatu 10)

Otollisella paikalla, Tornion pääkadulla sijaitseva HEVI`S café & deli on erikoistunut erityisesti suolaisiin ja makeisiin vohveleihin. Näiden lisäksi etenkin herkulliset jäätelökahvit ovat asiakkaiden mieleen. Paikan menu koostuu myös ruokaisammista eväistä, kuten pitsoista ja salaateista.

Tarkkaan mietityt yksityiskohdat, aina porontaljasta pieneen vesiputoukseen saakka, muodostavat paikasta hyvin levollisen kokonaisuuden.

- Olemme pyrkineet tekemään kahvilasta trendikkään ja samalla tuomaan siihen hieman lappilaisuutta mukaan, kertoo Virpi Saloniemi, toinen paikan omistajista. Kahvilalla ei ole tiettyä kohderyhmää, vaan se pyrkii olemaan monipuolinen, monipuolista asiakaskuntaa varten. Täällä siis viihtyy niin nuori kuin vanhakin, miksei jopa läksyjen tai hyvän kirjan parissa.

Vahvuudet ja erikoisuudet

- kahvilan keskeinen sijainti Tornion keskustassa
- trendikäs ulkoasu
- menun monipuolisuus

SISU EKOSTUDIO (Hallituskatu 6)

Myös Sisu EkoStudio sijaitsee Tornion pääkadulla ja sen sisäänvetotuotteina toimivat perinteinen kahvi ja haudutettu vihreä tee. Tavallisen kahvilan tapaan se ei tarjoa ainoastaan mahdollisuutta nauttia juotavaa ja pientä purtavaa, vaan siellä voit myös tehdä ostoksia. Valikoimasta löytyy mm. huonekaluja ja astioita. Uuden ja vanhan yhdistäminen tekee yleisvaikutelmasta mielenkiintoisen ja hauskan. Kahvilassa ei voileipäkakkupalojen lisäksi kovinkaan eksoottisilla leivonnaisilla prameilla.

- Voisilmäpulla on ehdottomasti asiakkaiden mieleen, kertoo paikan omistaja Paula Ahokas.

Perinteinen, uunituore voisilmäpulla sekä palan painikkeenä nautittava kahvi kutkuttavat makusermoja, eikä tämä makuelämys suinkaan kaada hinnallaan opiskelijan kuu-kausibudjettia.

Sisu EkoStudio tarjoaa asiakkailleen paljon nähtävää, tutkittavaa ja sen rento ilmapiiri sekä Paulan tuttavallinen vastaanotto luovat paikkaan hyvin lämpimän tunnelman.

Vahvuudet ja erikoisuudet:

- paikkana rauhallinen
- kahvilan yhteydessä toimii sisustuskauppa täynnä uutta ja vanhaa
- saatavilla voileipäkakkua

Sisu EkoStudion perinteinen suodatinkahvi toimii kaikessa mutkatomuudessaan kruunaten niin suolaisen kuin makeankin suupalan.

Robert's Moccha on kaikkine kermavaah-toineen ja suklaakastikkeineen vannoutuneen kahvin ystävän ja herkkusuun mieleen.

ROBERT'S COFFEE

(Rajalla Pää Gränsen)

Rajalla-ostoskeskuksen ytimessä sijaitseva ketjukahvila Robert's Coffee on oiva kohtauspaikka keskeisen sijaintinsa ansiosta. Sinne on helppo löytää ja siellä on kätevä shoppailujen lomassa nauttia esimerkiksi jokin paikan lukuisista ja herkullisista erikoiskahveista.

Robert's Coffee'n menu on hyvin monipuolinen ja valikoimaa löytyy suolaisesta makeaan sekä kuumasta kylmään. Rinnalla toimivan SpiceIce:n jäätelötarjonta täydentää kahvilan palveluita.

Herkkujen lisäksi Robert's Coffeella panostetaan myös asiakaspalveluun.

- Täällä on hyvin ystävällinen palvelu ja siksi tänne onkin aina mukava tulla uudelleen, antaa vanhempi naisasiakas kiitostaan kahvilan yrittäjälle, Katariina Kenttämaalle.

Iloinen ja asiallinen palvelu on hyvin tärkeää kahvilan imagolle, mutta myös erilaisia etuja on hyvä olla. Opiskelijaystävälliseksi Robert's Coffee:n tekevät sen aamutarjoukset sekä etukortti, jolla saa joka kymmenennen vapaavalintaisen juoman veloituksetta.

Vahvuudet ja erikoisuudet:

- ystävällinen palvelu
- lukuisia erikoiskahveja
- sijainti Rajalla-ostoskeskuksessa

Tornio-Haaparanta -alueen kahvilatarjonta on kuin onkin hyvinkin kattava. Alueelta löytyy niin perinteitä kunnioittavia, trendikkäitä, rauhallisia ja vähän vilkkaampiakin paikkoja nauttia päiväkahvinsa. Nyt kaikki kahvittelijat sankoin joukoin liikkeelle ja hyödyntämään näitä erinomaisia palveluita, jotta saadaan edistettyä kahvilakulttuuria entisestään!

NYA KONDITORIET

(Storgatan 73, Haparanda)

Ruotsin puolella, kävelymatkan päässä Rajalla-ostoskeskuksesta sijaitseva kahvila-konditorio Nya Konditoriet houkuttelee asiakkaita enimmäkseen Suomen puolelta. Piileekö tähän sitten syy ilmaisessa santsikupissa, rauhaisassa ympäristössä vai kahvilan näyttävissä ja herkullisissa leivonnaisissa.

- Teemme kaikki leivottavat täällä alusta loppuun asti itse, kertoo Britmari Taskila, paikan toinen omistaja. Vaikka kahvila sijaitsee Haaparannalla, on asiakkaan mahdollista asioida siellä myös suomenkielellä. Voit siis pienellä budjetilla käydä vaivatta ulkomailla hörpäämässä kupposen kahvia - ja vielä samaan hintaan toisenkin.

Vahvuudet ja erikoisuudet:

- santsikuppi
- sijainti Ruotsin puolella
- kahvila on myös konditorio

Kahvikoneesta saatava cappuccino maistuu juuri sille mille hyvän cappuccinon kuuluukin.

KADONNEEN ELOKUVATEATTERIN METSÄSTÄJÄT

Moni Tornioon saapuvista opiskelijoista saattaa yllättyä huomattavasti, ettei kaupungissa ole elokuvateatteria. 31. toukokuuta 2011 Cult Cinema jätti jälkeensä tyhjiön, jota ei ole vielä täytetty. Baari-kahvilana sekä elokuvateatterina toiminut Cult Cinema löysi paikkansa torniolaisien sydämessä lämminhenkisen palvelun sekä tiivistunnelmaisten live-esiintymisien ansiosta. Cultin pudottua haudan pohjalle, ei Torniossa ole ollut enää mahdollista katsoa elokuvia teatteriympäristössä. Historiansa aikana Cult toimi myös väylänä torniolaisille nuorille esittäviä hengentuotoksiaan, esimerkiksi livemusiikin ja lyhytelokuvien muodossa. Myös lähes viikoittain järjestetyt musiikkitapahtumat jäivät erityisesti opiskelijoiden mieleen huokean hintatason vuoksi. Cultin vuokrasopimuksen päätyttyä Tornion VPK:n tiloissa sijait-

sevat elokuvateatteritilat odottavat nyt käyttäjiänsä. Tällä hetkellä tilojen tulevaisuudesta ei ole tietoa. Mikäli oman elokuvateatterin perustaminen ei kiinnosta, tai jos kulttuurimatka Kemiin herättää kauhistusta, voit kääntää katseesi naapurimaan suuntaan. Haaparanassa toimiva Folkets hus tarjoaa sekä elokuva- että teatterielämyksiä. Pikaisen puhelintiedustelun perusteella suomeksi esityksiä ei ole vielä tarjolla, mutta mikäli kiinnostusta löytyy, olisi niitä mahdollista järjestää myös suomenkieliselle yleisölle. Tornion uuden elokuvateatterin kohtalon yllä riippuu epätietoisuuden verho. Yritimme löytää vastauksia elokuvateatterin kohtalosta kaupungin kulttuuritoimikunnalta, mutta useista yhteydenottoyrityksistä huolimatta emme päässeet puusta pitkään. Pitkin kesää 2011 todella salaperäiset huhut kertovat uuden eloku-

vateatterin avaamisesta Rajalla På Gränsen -ostoskeskuksen yhteyteen. Saman vuoden syyskuussa Lounais-Lappi uutisoi Kemin elokuvateatteria pyörittävän Oy Kinocity Ab:n suunnitelmista saada uusi elokuva-teatteri Rajalla -kauppakeskukseen. Tämän jutut kirjoitushetkellä syyskuussa 2011 Tornion uudesta elokuvateatterista siis ei ole vielä varmuutta. Elokuvateatteri olisi kuitenkin kaivattu lisä Tornion kulttuuritarjontaan. Elokuvateatterin puuttumisen tekee kummalliseksi myös se, että Torniossa opiskelee paljon elokuva-alalle suuntaavia opiskelijoita. Kadonneen elokuvateatterin metsästys jatkuu.

Teksti: Joonas Silvola ja Mikko Putkonen
Taitto: Anssi Paaso

...

AMMATTIKORKEAKOULUJEN YHTEISHAUT JA YLIOPISTOHAKU 2012

AMK-NUORTEN KOULUTUS JA YLIOPISTOJEN YHTEISHAKU

,

5.3.–3.4.2012
WWW.AMKHAKU.FI
WWW.YLIOPISTOHAKU.FI

,

5.3.–16.3.2012 SIBELIUS-AKATEMIA JA
TEATTERIKORKEAKOULU

,

30.7.–2.8.2012 TÄYDENNYSHAKU (AMK)

,

17.9.–2.10.2012 SYKSYN HAKU

,

HAUT PÄÄTTYVÄT KLO 16.15

AMK-NUORTEN VIERASKIELINEN KOULUTUS

,

9.1.–14.2.2012
WWW.ADMISSIONS.FI

,

3.-14.9.2012 SYKSYN HAKU

